A close-up photograph of a hand holding a magnifying glass over a document. The magnifying glass is held in a way that its lens is focused on the text below. The background is a blurred document page.

**CONSOLIDAREA UNUI SISTEM EFICIENT DE CONTROL PENTRU
PREVENIREA FRAUDELOR CU FONDURI EUROPENE ÎN NOILE STATE
MEMBRE ÎN PERIOADA 2014 - 2020**

Studiu Comparat: ROMÂNIA, BULGARIA, UNGARIA, CROAȚIA

Mai 2015

Acest studiu face parte din proiectul *Effective coordination of control systems for preventing fraud with Structural Funds in New EU Member States*, implementat de Institutul pentru Politici Publice (IPP) și finanțat prin programul HERCULE III – 2014 – LEGAL TRAINING AND STUDIES al Oficiului European pentru Luptă Anti-Fraudă din cadrul Comisiei Europene.

Echipa Institutului pentru Politici Publice mulțumește pe această cale tuturor celor care au contribuit cu sugestii valoroase la elaborarea prezentului material, atât în cadrul interviurilor realizate cu reprezentanții autorităților cu competențe în managementul și controlul fondurilor structurale, cât și în cadrul conferinței internaționale ***Sisteme eficiente de control pentru prevenirea fraudei cu fonduri europene structurale și de investiții în noile state membre UE***, organizată la București în perioada 13 – 14 mai a.c. Mulțumiri speciale adresăm domnului Tamas Ivan KOVACS, Head of Sector Fraud Prevention, OLAF D.2, domnului Borislav HLEBAROV, Directorul AFCOS Bulgaria, domnului Ivan VINŠČAK, Șeful Departamentului de Control din cadrul Serviciului pentru combaterea neregulilor și fraudelor, Ministerul Finanțelor, Croația, precum și reprezentanților autorităților române care au participat activ pe durata proiectului, sprijinind echipa de cercetare – domnul Andrei Chendi, Șeful DLAF România, domnul Claudiu Dumitrescu, Procuror Șef Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție, Direcția Națională Anticorupție, domnul Gheorghe Oană, Vicepreședintele Autorității de Audit, domnul Bogdan Dobrin, Președintele Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, domnul Bogdan Teodorovici, Șeful Direcției de Constatăre și Stabilire Nereguli din Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Autori:

Adrian Moraru, Coordonator proiect, Institutul pentru Politici Publice
Elena Tudose, Cercetător, Institutul pentru Politici Publice

Acest material este realizat cu sprijinul financiar al Uniunii Europene Hercule Programme III (2014-2020). Acest Program este implementat de către Comisia Europeană și a fost creat pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene (pentru mai multe informații vă rugăm accesați:

http://ec.europa.eu/anti_fraud/aboutus/funding/index_en.htm).

Materialele proiectului reflectă exclusiv opiniile și punctele de vedere ale IPP, Comisia nefiind responsabilă față de orice formă de folosire a informațiilor.

CUPRINS

<i>Rezumat</i>	5
<i>Metodologia de cercetare</i>	6
<i>Capitolul 1: Importanța identificării timpurii a neregulilor/potențialului de fraudă cu fonduri europene în noile state membre</i>	9
<i>Capitolul 2: Relația dintre neregulă – suspiciune de fraudă – fraudă. O perspectivă cantitativă asupra fenomenului corecțiilor financiare și limitările în identificarea și raportarea corectă a fraudelor</i>	15
<i>Capitolul 3: Principalii actori din sistemul de control – cine poate identifica și raporta fraudele cu fonduri europene? O perspectivă calitativă asupra fragmentării actuale a sistemului românesc de control al managementului fondurilor structurale. Studii de caz: România, Bulgaria, Ungaria, Croația</i>	23
<i>Capitolul 4: Radiografierea riscurilor de fraudă: identificarea recurenței unor potențiali indicatori de fraudă pe baza analizei situației curente a corecțiilor financiare, dar și a vulnerabilităților sistemului actual de management și control</i>	37
<i>Capitolul 5: Lecții învățate pentru exercițiul financiar 2014 – 2020. Cum să identifici și să raportezi eficient situații de potențiale fraude în noile state membre</i>	41
<i>Anexe</i>	44
<i>Resurse bibliografice</i>	74

Abrevieri

AFCOS – Structurile de coordonare anti-fraudă din statele membre UE

AM – Autoritatea de Management

ANI – Agenția Națională de Integritate

ANRMAP – Autoritatea Națională de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice

CE – Comunitatea Europeană

DLAF – Departamentul pentru Luptă Anti-Fraudă

DNA – Direcția Națională Anti-Corupție

FEDER – Fondul European de Dezvoltare Regională

FSE – Fondul Social European

HG – Hotărâre de Guvern

OG – Ordonanța Guvernului

OIR – Organismul Intermediar Regional

OLAF – Oficiul pentru Luptă Anti-fraudă

OUG – Ordonanță de Urgență a Guvernului

POAT – Programul Operațional Asistență Tehnică

PODCA – Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative

POR – Programul Operațional Regional

POSCCE – Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice

POSDRU – Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane

POS Mediu – Programul Operațional Sectorial Mediu

SEAP – Sistemul Electronic al Achizițiilor Publice

UE – Uniunea Europeană

Rezumat

Studiul de față se dorește a fi în egală măsură o diagnoză realizată la nivel național cu privire la magnitudinea fenomenului de corecții financiare aplicate în cazul neregulilor constatate în proiectele cu finanțare din fonduri structurale derulate de beneficiarii din România în perioada 2007 – 2013, dar și o analiză a principalelor cauze care au dus la un număr atât de mare de corecții (aproximativ 3.000), cu o valoare financiară reprezentând aproape de 1 miliard de euro și implicit la imaginea unui potențial de fraudă major cu bani europeni.

Analizând, pe baza datelor oficiale comunicate de autoritățile naționale cu atribuții în domeniul managementului/verificării proiectelor cu finanțare din fonduri europene, *profilul* situațiilor în care apar cel mai frecvent nereguli, respectiv domeniul achizițiilor publice (în stabilirea criteriilor de atribuire a contractelor) dar și a programelor operaționale în care se constată cea mai mare incidență de nereguli sau suspiciuni de fraudă, studiul propune un set de măsuri orientate în special spre *prevenție*, astfel încât să nu repetăm aceleași erori și în exercițiul financiar 2014 – 2020.

Clarificând relația dintre *neregulă/corecție financiară – suspiciune de fraudă – fraudă*, precum și rolul/mandatul fiecărei autorități implicate în etapele de verificare administrativă/penală a situațiilor considerate a fi potențiale fraude împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, studiul face apel și la exemplele altor state membre (Bulgaria, Croația și Ungaria) pentru a explica traseul unei sesizări de fraudă, dar și pentru a întări necesitatea de a crește capacitatea instituțională de detectare timpurie a potențialului de fraudă și de delimitare clară a situațiilor de nereguli reprezentând erori administrative neintenționate în managementul proiectelor și suspiciunile de fraudă.

Concluziile propuse prin prezentul studiu, care vizează 5 direcții majore, respectiv:

- *întărirea capacității de coordonare/conclucrare între toate structurile de control, mai ales a celor care acționează la prima linie de control în relație cu beneficiarii,*
- *asumarea obiectivului politic național de prevenire a situațiilor de nereguli sancționate prin corecții financiare și fraude prin însărcinarea Ministerului Finanțelor Publice cu prerogative în această direcție*
- *întărirea capacității DLAF România de acționa preventiv prin dezvoltarea unei divizii specializate în analize și propuneri de politică publică*
- *creșterea transparenței la toate nivelurile de management cu privire la proiectele implementate cu fonduri externe nerambursabile*
- *încurajarea schimburilor de experiență/informații între structurile publice dar și între cele ale societății civile din statele membre UE și între acestea și OLAF*

au la bază argumente provenind din analiza datelor cantitative, dar și a discuțiilor cu reprezentanții tuturor instituțiilor cu rol de control pe parcursul proiectului și în cadrul seminarului internațional *Sisteme eficiente de control pentru prevenirea fraudei cu fonduri europene structurale și de investiții în noile state membre UE.*

Metodologia de cercetare

La baza prezentului raport de cercetare a stat o metodologie complexă de documentare și analiză atât a informațiilor oficiale/statistice furnizate de către instituțiile publice cu atribuții în domeniul managementului/controlului proiectelor implementate cu fonduri structurale, cât și a unor referințe calitative obținute în urma unor discuții aplicate cu reprezentanții autorităților responsabile.

Astfel, etapa de documentare în cadrul proiectului a demarat printr-o amplă colectare de informații privind fenomenul corecțiilor financiare și respectiv a suspiciunilor de fraudă la autorităților cu competențe de verificare/control. Echipa de proiect a transmis solicitări de informații de interes public, în temeiul legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public, către:

- Primăriile municipiilor reședință de județ din țară (41),
- Primăriile sectoarelor din Municipiul București (6),
- Primăria Municipiului București,
- Consiliile județene din țară (41),
- Autoritățile de Management ale Programelor Operaționale (7),
- Parchetele de pe lângă Curțile de Apel (15)
- Autoritatea de Audit,
- Departamentul pentru Luptă anti-Fraudă
- Direcția Națională Anti-Corupție

Rata de răspuns a fost de aproximativ 98%, informațiile solicitate referindu-se mai ales la:

- Numărul, respectiv valoarea corecțiilor financiare aplicate
- Stadiul notelor de constatare a aplicării corecțiilor financiare în instanțele de judecată
- Suma recuperată în urma acțiunilor de contestare în instanță a corecțiilor financiare
- Valoarea corecțiilor financiare suportate de la bugetul de stat conform OG nr. 14/2013 – aferente POR respectiv conform OG nr. 15/2013 – aferente POS Mediu
- Numărul sesizărilor privind suspiciuni de fraudă cu fonduri europene, din care numărul sesizărilor transmise către organele de urmărire penală.

În completarea datelor statistice au fost derulate o serie de interviuri cu reprezentanții conducerii instituțiilor competente în domeniu: Direcția Națională Anti-Corupție, Departamentul pentru Luptă Anti-Fraudă, AM PODCA, AM POSDRU, AM POR, Ministerul Fondurilor Europene, Autoritatea de Audit, etc. Aceste discuții au oferit o perspectivă calitativă asupra mecanismului de constatare și aplicare a corecțiilor financiare și ulterior, a suspiciunilor de fraudă.

Totodată, a fost documentată în profunzime întreaga legislație specifică în domeniul implementării fondurilor europene și identificării neregulilor.

Reglementări europene:

- Articolul 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);
- Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al

Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, EURATOM) nr. 1605/2002 al Consiliului titlul IX, capitolele 1 și 2 și titlul X;

- Regulamentul nr. 883/2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului;
- Acordul interinstituțional (All) din 2 decembrie 2013 între Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, partea a III-a;
- Regulamentul de procedură al Parlamentului European, articolul 48 – Procedurile legislative privind inițiativele prezentate de statele membre; titlul II, capitolul 8, articolele 93 – Descărcarea de gestiune a Comisiei pentru execuția bugetară, 94 – Alte proceduri de descărcare de gestiune și 95 – Controlul Parlamentului asupra execuției bugetare; titlul V, capitolul 1, articolul 121 – Numirea membrilor Curții de Conturi, capitolul 2, articolul 125 – Declarațiile Curții de Conturi, capitolul 4, articolul 132 – Rapoartele anuale și rapoartele altor instituții și anexa VI – Competențele și atribuțiile comisiilor parlamentare permanente
- Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul economic și social european, Comitetul regiunilor și Curtea de Conturi privind Strategia Antifraudă a Comisiei COM (2011)
- Ghidul CE pentru determinarea corecțiilor financiare aplicate statelor membre, în cazul constatării unor nereguli referitoare la achizițiile publice, elaborat de Comisia Europeană COCOF 07/0037/02.
- Nota informativă CE privind indicatorii de fraudă pentru Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, elaborată de Comisie în 2009: COCOF 09/0037/02 și anexele.

Legislația națională:

- OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a OUG nr. 66/2011 cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 61/2011 privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru Luptă Anti-fraudă;
- HG nr. 738/2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a DLAF .
- OUG nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu completările și modificările ulterioare.

Nu în ultimul rând, la finalizarea concluziilor prezentului material au contribuit intervențiile făcute în cadrul Seminarului Internațional *Sisteme eficiente de control pentru prevenirea*

*fraudei cu fonduri europene structurale și de investiții în noile state membre UE, organizat de IPP în perioada 13 – 14 mai 2015, în București, la care au fost prezenți peste 180 de participanți (experți din cadrul autorităților centrale și locale cu competențe în domeniu precum și de la nivel internațional), în prezența experților OLAF (adresăm pe această cale sincere mulțumiri domnului Tamas Kovacs – Head of Sector Fraud Prevention pentru contribuția substanțială domniei sale la înțelegerea mecanismelor și viziunii europene asupra combaterii fraudei împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene), ai AFCOS Croația (mulțumiri domnului *Ivan Vinšćak*, Director, Serviciul Combaterea Neregulilor și a Fraudei, Ministerul de Finanțe, Croația) și AFCOS Bulgaria (mulțumiri domnului *Borislav Hlebarov*, Director, AFCOS, Ministerul de Interne, Bulgaria).*

Capitolul 1: Importanța identificării timpurii a neregulilor/potențialului de fraudă cu fonduri europene în noile state membre

Avem o obligație față de contribuabilii europeni să maximizăm utilizarea bugetului Uniunii Europene. Pentru acest lucru, trebuie să ne ghidăm după puterea exemplului și să ne asigurăm că fondurile europene ajung la beneficiarii de drept și sunt cheltuite pentru scopul în care au fost alocate.

Algirdas Šemeta, fost Comisar European pentru Impozitare și Uniune Vamală, Audit și Antifraudă

În anul 2011, Comisia Europeană adopta *Strategia europeană Anti-frauda* prin care urmărea să își modernizeze politicile de combatere a fraudei la nivelul comunității europene, propunând un set de măsuri prin care Comisia va superviza utilizarea fondurilor europene la toate nivelurile și în toate sectoarele, folosind cele mai eficiente metode de prevenire și detectare a fraudelor din bugetul Uniunii Europene. La momentul adoptării documentului strategic, Statele Membre raportaseră suspiciuni de fraudă pentru anul 2009 de aproximativ 280 de milioane de euro, realitate care a determinat Comisia să ducă lupta anti-fraudă la un alt nivel.

Conform Raportului anual al Comisiei Europene privind *Protecția intereselor financiare ale UE și combaterea fraudei* (2013), **România se înscrie pe a doua poziție în clasamentul țărilor cu cele mai multe suspiciuni de fraudă înregistrate – 109 (după Italia), urmată de Bulgaria și Polonia.** În privința sumelor implicate în fraudele raportate de România, acestea se ridicau la **36,5 milioane de euro**, la un volum de corecții financiare de aprox. **230 milioane de euro** (pentru perioada 2011 – 2014).

România ocupă locul al doilea ca **număr de suspiciuni de fraudă transmise către CE, al treilea ca volum financiar, după Italia și Polonia (2013).** Volumul financiar asociat fraudelor raportate de România reprezintă **12,7% din totalul volumului financiar al fraudelor pentru toate cele 27 de state membre.**¹

Aceste realități obligă România să adopte un sistem public inclusiv pârgii instituționale dar și o înțelegere suficientă la nivelul societății pentru a evita perpetuarea disfuncționalităților care au generat, în exercițiul financiar 2007 – 2013, corecții în valoarea totală de peste 830 de milioane euro, respectiv înregistrarea a 532 de dosare de suspiciuni de fraudă cu fonduri europene la finalul anului 2014.

România se află în plină perioadă de pregătire a documentelor aferente noului exercițiu financiar european (aprobarea Programelor Operaționale, elaborarea ghidurilor de finanțare, stabilirea entităților eligibile în cadrul viitoarelor aplicații, etc.) urmând să gestioneze fonduri structurale în valoare totală de aproximativ 43 miliarde de euro. Spre deosebire de actualul

¹ Raportul anual al Comisiei Europene privind protejarea intereselor financiare ale UE – anul 2013, disponibil la: http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-commission/2013/1_act_part1_en.pdf

exercițiu financiar în care s-au estimat a se absorbi 19,8 miliarde de euro, fiind până la 31 mai 2015 absorbiți 54,42%², cu un procent, din păcate, de 10% reprezentând corecții financiare.

După un ciclu aproape de complet³ de implementare de proiecte, România are toate argumentele pentru a-și pregăti un sistem de lucru bazat pe prevenție, concomitent cu întărirea competențelor specifice la nivelul instituțiilor de investigație și control. De altfel, în cadrul recentului Seminar Internațional **Sisteme eficiente de control pentru prevenirea fraudei cu fonduri europene structurale și de investiții în noile state membre UE** din cadrul proiectului *Effective coordination of control systems for preventing fraud with Structural Funds in New EU Member States* finanțat prin programul HERCULE III – 2014 – LEGAL TRAINING AND STUDIES al Oficiului European pentru Luptă Anti-Fraudă din cadrul Comisiei Europene, înalți reprezentanți ai Direcției Naționale Anticorupție au admis faptul că la acest moment, în raport cu sesizările de suspiciune de fraudă, toate resursele interne au fost alocate corespunzător, aceeași instituție sesizând condițiile unui dezechilibru între capacitatea de prevenție și cea de investigație a tuturor cazurilor, având consecințe pe termen mediu și lung.

Necesitatea îmbunătățirii cadrului normativ de la nivelul Autorităților de Management și de Control

Deși, aparent, avem un cadru legal dintre cele mai elaborate de la nivelul statelor membre sub aspectul transunerii la nivel de obligație legislativă a recomandărilor formulate de Comisia Europeană prin Ghidul COCOF referitor la corecțiile financiare în domeniul achizițiilor publice⁴, un inventar al disfuncționalităților din exercițiul financiar 2007 – 2013 indică faptul că la nivelul cadrului normativ care a ghidat activitatea Autorităților de Management au existat niște deficiențe. Fiecare Autoritate de Management are rolul de a-și organiza propriul ”șantier de lucru” în ce privește regulile de alocare a fondurilor și respectiv de control a corectitudinii implementării acestora, urmărind concomitent creșterea gradului de absorbție (în cazul României, acesta a fost un obiectiv cheie al mandatelor tuturor miniștrilor gestionând portofoliul fondurilor europene din ultimii ani) și cheltuirea corectă a acestor resurse.

Din păcate, când acest echilibru nu este realizat corespunzător, decizii, aparent orientate către atingerea primului obiectiv menționat - creșterea gradului de absorbție – precum alocarea de proiecte pe principiul ”primul venit, primul servit”⁵ nu au făcut decât să creeze cadrul și uneori să determine finanțarea de proiecte propuse de entități cu o capacitate necorespunzătoare și neverificată adecvat înaintea semnării contractelor de finanțare, conducând ulterior la probleme în implementare și uneori chiar la blocarea finanțărilor. Sunt cunoscute cazurile unor entități care, cu o experiență anuală de management a unor bugete ce nu depășeau anterior câteva mii de euro euro, au ajuns în situația de a câștiga și chiar 2 – 3 proiecte cumulând bugete de milioane de euro (mai ales în cadrul Programului Operațional Sectorial

² Conform Statisticilor Ministerului Fondurilor Europene disponibile la: http://www.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/rezultate/std_abs/Anexa.1.31.mai.2015.cu.DLC.trimise.la.CE.si.plati.CE.pdf

³ Ultimele proiecte aflate în implementare urmând să se încheie în anul 2016

⁴ http://www.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/Documente_Suport/Studii/0_Studii_Instrumente_Structurale/Pag.1_Interese_Financiare_UE/Ghid.corectii.a_chizitii.COCOF-2013.pdf

⁵ În conformitate cu Ghidul Solicitantului POSDRU 2007 – 2013 disponibil la http://www.fonduri-ue.ro/posdru/images/downdocs/ghid_2011_cg_schita.pdf

Dezvoltarea Resurselor Umane), riscul unui management defectuos și implicit a unor nereguli/suspiciuni de fraudă fiind semnificativ în aceste cazuri.

De asemenea, situații ca cele generate în cadrul Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice pentru care Comisia Europeană a întrerupt plățile în decembrie 2014 ca urmare a identificării în urma activității de audit a unor dovezi care sugerau mai multe încălcări ale directivei privind achizițiile publice (ex: înțelegeri secrete între firmele ofertante și companiile care au elaborat documentațiile de atribuire), trebuie să constituie un serios semnal de alarmă și în același timp un studiu de caz suficient de motivant pentru Autoritățile de Management care vor gestiona în continuare implementarea unui nou exercițiu financiar în România, pentru a evita, prin autentice măsuri de prevenție – cum am exemplificat aici – perpetuarea unor practici care nu servesc interesului general al României privind o bună gestionare a fondurilor europene.

De altfel, Strategia Anti-fraudă a Comisiei europene stipulează în dreptul unuia dintre principiile generale – *prevenirea fraudei* – faptul că designul programelor este primul stadiu al un prevenții eficiente și recomandă analiza potențialului de expunere la fraudă prin studii de fezabilitate/impact, respectiv prin mecanisme de control având la bază criteriile de cost-eficiență și o monitorizare bazată pe risc în stadiul de implementare a fondurilor.

Pe lângă responsabilitatea individuală a Autorităților de Management, responsabilitate care trebuie asumată în continuare în relație cu portofoliul de proiecte, o mai bună coordonare și o stabilire a atribuțiilor unei entități naționale integratoare ar fi necesar de clarificat în perioada următoare în România. Recentul eveniment organizat de Institutul pentru Politici Publice a și lansat în dezbateră publică propunerea ca un asemenea rol să îl joace Ministerul Finanțelor Publice din România, acesta asumându-și atribuții cheie în politicile de prevenție în strânsă colaborare cu alte instituții cu rol sectorial cum ar fi Ministerul Fondurilor Europene pentru segmentul din resursele atribuite proiectelor de investiții care provin din surse europene nerambursabile. De altfel, autoritățile Statului Român au datoria să gândească o politică națională care să trateze uniform măsuri de prevenire a fraudelor din fonduri publice indiferent de sursa lor de proveniență: buget de stat sau fonduri nerambursabile, realitatea din România arătând că practicile de control și abordarea generală în politica de prevenție diferă fundamental atunci când proiectele sunt finanțate din fonduri europene sau fonduri provenind de la bugetul de stat, deși legea e aceeași.

În aceeași direcție este de apreciat intenția Ministerului Fondurilor Europene, anunțată cu ocazia aceluiași eveniment organizat de IPP, de a organiza un departament/direcție cu mandat în asigurarea unei interpretări uniforme a legislației. Un asemenea proiect care să aibă în vedere inclusiv cuprinderea tuturor deciziilor Autorităților de Management adoptate pe durata implementării unui ciclu financiar ar putea reprezenta soluția instituțională coerentă pentru identificarea timpurie a neconcordanțelor de abordare, a soluțiilor neconforme cu un management performant al proiectelor europene, luând prompt măsurile de corectare a acestora.

Importanța cooperării legislative și administrative pentru identificarea timpurie a neregulilor și a potențialelor fraude

Situațiile conținând nereguli și chiar o suspiciune de fraudă ating competențele mai multor instituții, de unde și necesitatea inițierii unor protocoale și relații eficiente de colaborare/schimb de informații între diverse autorități cu atribuții de management și control.

Tema a fost prezentată pe larg de către Departamentul pentru Luptă Antifraudă (DLAF), în cadrul Seminarului Internațional din 13 - 14 mai 2015 organizat de IPP, recunoscând importanța acestuia în contextul complexității cazurilor de nereguli și fraude petrecute în ultimii ani în România.

Astfel, DLAF cooperează, pe cale administrativă, încheie acorduri și protocoale cu autorități și instituții publice implicate în gestionarea fondurilor europene. Cu ocazia oricăror noi acte normative, fiecare instituție se informează și se consultă în vederea eliminării eventualelor incompatibilități în exercitarea atribuțiilor specifice precum și în situația în care identifică aspecte contrare legislației naționale sau europene în diverse acte juridice care stau la baza acordării finanțărilor nerambursabile la nivelul UE.

La solicitare, DLAF poate oferi informații, clarificări și puncte de vedere în ce privește interpretarea aplicării legislației naționale privind finanțările nerambursabile în România. În acest sens, instituțiile implicate derulează, în cooperare, programe de informare coerente în vederea prevenirii și combaterii fraudelor cu fonduri europene. De asemenea, acestea derulează și programe de pregătire profesională, reuniuni de lucru și ale asemenea activități în vederea identificării timpurii și corecte a oricăror suspiciuni de fraudă.

Schimbul de informații între instituțiile implicate respectă legislația în domeniul protecției persoanelor în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal cât și în domeniul protecției informației clasificate.

Extras din prezentarea doamnei Alina Neagoe – Consilier Direcția Control, Departamentul pentru Luptă Antifraudă la Seminarul Internațional
Sisteme eficiente de control pentru prevenirea fraudei cu fonduri europene structurale și de investiții în noile state membre UE organizat de IPP la București în data de 13-14 mai 2015

Capacități și practici eficiente pentru controlul timpuriu și prevenirea neregulilor și a fraudelor

Modificarea cadrului legal în sine nu constituie, din păcate, în România, o condiție suficientă pentru ca procedurile să funcționeze uniform și eficient în toată țara. Este valabil și în materia managementului fondurilor europene, la nivelul Autorităților de Management, concentrându-se un nivel de expertiză solid legat de proceduri de control și sancționare, nu însă și legat de sprijinirea pro-activă a beneficiarilor să evite producerea unor nereguli sau chiar a unor potențiale situații de fraudă.

4 elemente cheie care definesc ciclul complet al măsurilor de combatere a fraudei:

- **Prevenirea** – activitățile specifice trebuie tratate cu prioritate de Autoritățile de Management, certificare și control, cu scopul expres de a reduce incidența producerii fraudei cu fonduri structurale.
- **Identificarea** – reprezintă o etapă critică care trebuie abordată cu pregătirea necesară și de o manieră pro-activă de către toți factorii responsabili implicați (Beneficiari, Autorități de Management, Autorități de Control, inclusiv de Audit și alte Agenții care contribuie la aplicare legislației).
- **Investigarea și soluționarea** – activitățile specifice presupun implicarea unui staff foarte bine pregătit, dispus să colaboreze cu Autoritățile de Management și de Control, respectiv cu abilități de a asigura o coordonare între toți factorii implicați.
- **Recuperare prejudiciului și sancționarea** – activitățile trebuie să fie implementate cu mare atenție și de o manieră fermă atât de către autoritățile administrative cât și de cele penale

*Extras prezentare domnul Ivan Vinscak – Head of Department, Serviciul pentru Combaterea Neregulilor și Fraudei, Ministerul de Finanțe, Croația la Seminarul Internațional **Sisteme eficiente de control pentru prevenirea fraudei cu fonduri europene structurale și de investiții în noile state membre UE** organizat de IPP la București în data de 13-14 mai 2015*

Exemplele de beneficiari care acuză o orientare vădită către aplicarea de sancțiuni în urma actelor de control abundă în România, fără ca autoritățile Statului Român să aibă un răspuns instituțional la acest fenomen, fără nici cea mai mică intenție de a tolera sau acoperi eventuale situații prin care beneficiari ai proiectelor europene aflați într-o situație de potențială fraudă cu fonduri europene. Cu toate acestea, din multitudinea de exemple concrete privind neregulile înregistrate în proiectele cu fonduri europene nu se poate ignora faptul că aceleași autorități, interesate de creșterea ratei de absorbție a fondurilor europene trebuie să-și asume un rol, de o manieră coerentă la nivelul tuturor entităților de control care să depună mai multe eforturi în creșterea capacității beneficiarilor de a preveni producerea corecțiilor financiare – respectiv a acelor nereguli neintenționate care afectează la nivel administrativ implementarea proiectelor.

Situații cum au fost cele întâlnite pe studiul frecvent în actualul exercițiu financiar și în care pentru aceeași speță, autorități de control din oficiile regionale au dat soluții diametral opuse, trebuie să determine un mod de gândire care să uniformizeze aceste practici care să plece de la premisa necesității corectării și nu doar a sancționării *ex post* a neregulii/situației generatoare de potențială fraudă. În acest sens, este de reflectat și asupra asumării responsabilității pe nivel de competență între toate entitățile implicate în activitatea de control și sancționare. Cea mai recentă dezbatere a IPP pe tema corecțiilor financiare și a fraudelor a relevat faptul că există o tendință de "ocolire/pasare" a responsabilității între entitățile de control pe fondul general al intensificării activității organelor de control penal/anti-corupție, ceea ce din nou trebuie să constituie un punct de reflecție în preocuparea

generală privind dezvoltarea de politici de prevenție în vederea evitării de nereguli în proiecte cu fonduri europene.

Nu în ultimul rând, creșterea capacității naționale în detectarea timpurie și evitarea producerii de nereguli și potențiale fraude cu fonduri structurale ar degreva Comisia Europeană de activități de control în zone de competență care ar putea fi gestionate național printr-o asumare mai activă a unor decizii cu impact administrativ în etapa timpurie de design a programelor/ghidurilor de finanțare/alocare/implementare a proiectelor. Aceasta poate fi una dintre explicațiile pentru care numărul de situații privind neregulile cu fonduri europene în România este unul dintre cele mai ridicate de la nivelul statelor membre UE.

Transparența – soluție transversală pentru prevenirea oricăror tentative de fraudare a fondurilor structurale

Ca organizație neguvernamentală care a exersat în mod activ efectele accesării de informații de interes public în diferite domenii, Institutul pentru Politici Publice își exprimă convingerea că transparența totală față de proiectele cu finanțare din fondurile structurale va reprezenta o soluție eficientă pentru abordarea sistemică a fenomenului fraudei prin fonduri europene. Aparent, în România, paginile de internet ale Ministerelor și altor instituții implicate în managementul fondurilor europene, inclusiv platformele de specialitate (Sistemul Electronic al Achizițiilor Publice – SEAP) pentru domeniul achizițiilor publice, pun la dispoziția publicului larg o multitudine de informații legate de implementarea proiectelor cu fonduri europene în România. În realitate, și pe fondul unei lipse de interes sau, mai grav, de neîncredere a publicului larg pentru rolul crucial pe care aceste fonduri îl au pentru dezvoltarea României, acest subiect nu generează o mai mare preocupare, mai ales în rândul jurnaliștilor, având un potențial extraordinar de detectare timpurie a celor (oameni și practici) care intenționează să implementeze necorespunzător proiecte de investiții cu fonduri nerambursabile.

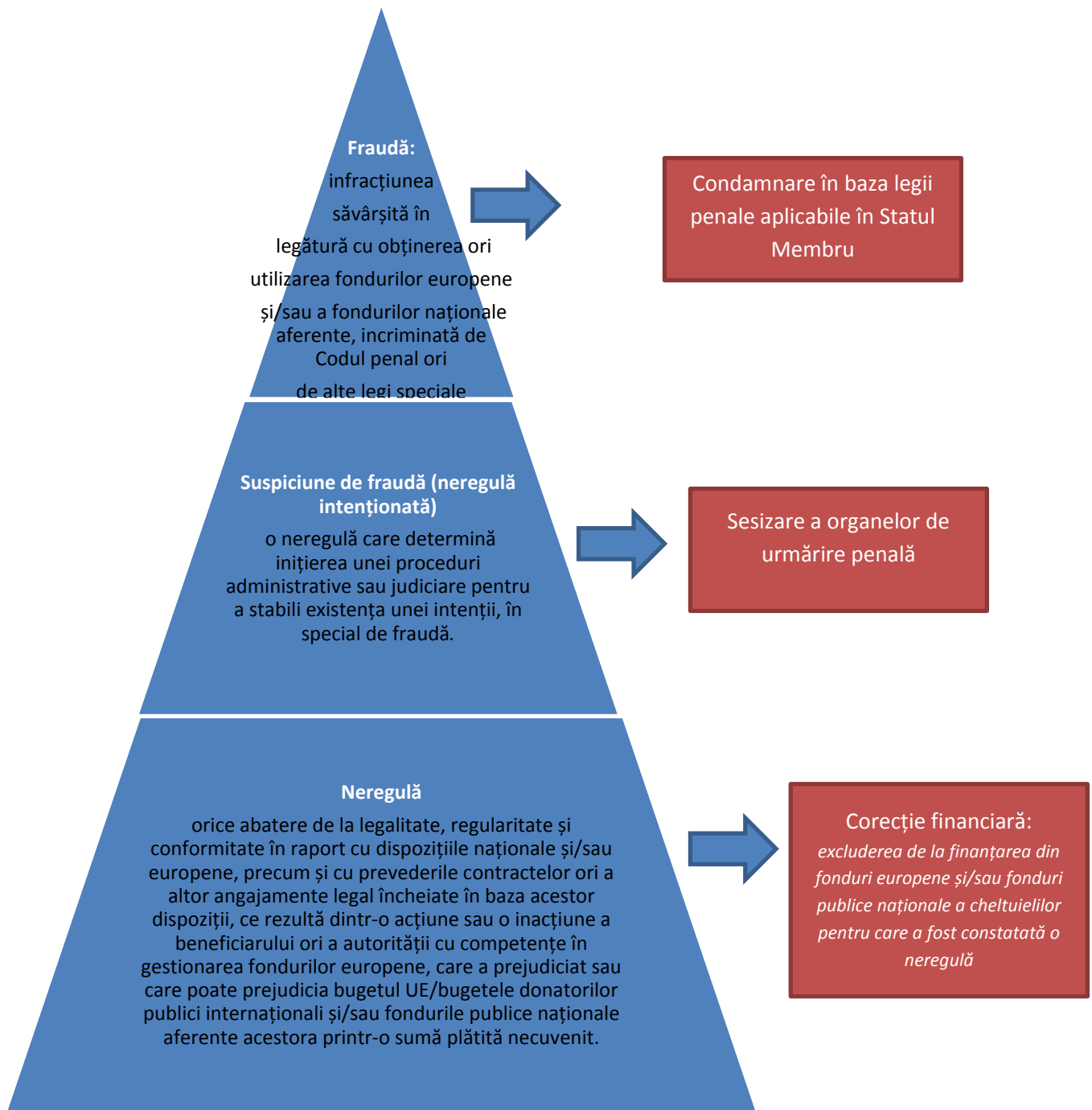
Bazele de date cu informații despre proiectele din fonduri europene nu sunt interogabile pe diferite categorii de informații interesante pentru o analiză detaliată, astfel încât să constituie o importantă sursă de informații pentru cei care ar putea face o legătură între situații cunoscute din teren și datele afișate despre proiecte. Ne exprimăm convingerea că în condiții de creștere a accesului la date despre proiecte, prezentate de o manieră *user friendly*, întreg sistemul public de detectare timpurie a neregulilor ar putea fi sprijinit inclusiv prin contribuția segmentelor active din societatea civilă care, odată încurajate să acceseze facil informații în timp real despre proiectele europene, și-ar aduce un aport substanțial inclusiv la nivelul creșterii capacității sistemului de prevenire a neregulilor/potențialelor situații de fraudă cu fonduri europene. Desigur, acest lucru nu absolvă de responsabilitate autoritățile naționale care și-au asumat deja un set de inițiative – de exemplu aplicația PREVENT aflată în proces de elaborare la nivelul Agenției Naționale de Integritate care are drept obiectiv prevenirea în timp real a conflictelor de interese în două faze – întâi la achizițiile din fonduri europene, apoi la întreg sistemul de achiziții publice la nivel național.

Capitolul 2: Relația dintre *neregulă* – *suspiciune de fraudă* – *fraudă*. O perspectivă cantitativă asupra fenomenului corecțiilor financiare și limitările în identificarea și raportarea corectă a fraudelor

Articolul 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) solicită Comisiei și Statelor Membre să combată fraudă și orice activități ilegale care pot afecta interesele financiare ale Uniunii Europene. Prevenirea și detectarea fraudei este, prin urmare, o obligație pentru toate serviciile Comisiei în contextul activității curente desfășurate de acestea.

Intenția de realizare a unei fraude și în final producerea ei reprezintă cea mai serioasă amenințare la adresa intereselor financiare ale UE, aceasta diferind, atât sub raportul condițiilor de realizare cât și a consecințelor, fundamental de situația în care Beneficiarul unui proiect comite în mod neintenționat o neregulă. De aceea, materialul de față accentuează asupra importanței consecințelor producerii fraudelor și insistă cu privire la creșterea capacității interne în România pentru detectarea timpurie a acestora, însă cuprinde toate elementele asociate factorilor de risc în acest domeniu, inclusiv situațiile de producere de nereguli în proiecte cu finanțare europeană care sunt considerate de autoritățile cu competențe de control suspiciuni de fraudă dar în final – fie din lipsa unor suficiente elemente probatorii, fie pe fondul unor aprecieri disproporționate în raport cu neregula – acestea nu ajung să fie dovedite.

Fără a realiza un proces de intenție și recunoscând *a priori* prezumția de nevinovăție a beneficiarilor de proiecte cu finanțare din fonduri europene, apreciem că autoritățile din România cu atribuții în domeniul managementului și controlului fondurilor europene și de investiții au nevoie să urmărească mai eficient tot spectrul disfuncționalităților în implementarea proiectelor europene. O cunoaștere aprofundată a tipologiei și frecvenței neregulilor oferă un indiciu util celor care, mai departe, investighează suspiciunile de fraudă anunțate.

Conform UE, fraudă reprezintă orice act intenționat cu referire la:

- *cheltuieli*, în sensul folosirii sau prezentării de informații și documente false, incorecte care are ca și efect obținerea unui avantaj sau a unor fonduri din bugetul Comisiei Europene sau din alte bugete gestionate în numele sau de la Comunitatea Europeană, respectiv implementarea de fonduri pentru alte scopuri decât cele pentru care au fost inițial planificate;
- *venituri*, în sensul folosirii sau prezentării de informații sau documente false, incorecte sau incomplete având ca efect diminuarea ilegală a resurselor rezultate din bugetul UE sau din bugetul cheltuit în numele Comunității Europene, folosirea eronată a unor fonduri obținute legat și, nu în ultimul rând, ascunderea de informații cu violarea obligațiilor legale, având același efect,

ce afectează interesele financiare ale Uniunii Europene.

Având în vedere că prezentul raport se dedică creșterii capacității administrative de alertă timpurie cu privire la producerea, cu o frecvență îngrijorătoare, a neregulilor care pot indica un potențial crescut de fraudă în anumite situații, sinteza statistică ce urmează reușește să ofere o dimensiune națională a ceea ce se numește, din păcate, în România fenomenul corecțiilor financiare în proiecte din fonduri structurale.

Pentru anul 2013, raportul de verificare al **Autorității de Audit**⁶ indică o valoare totală a neregulilor cu impact financiar identificate în cadrul cheltuielilor verificate pentru un număr de **650 de entități publice/1.450 de proceduri de achiziție publică de aprox. 244 milioane lei** (peste **50 milioane euro**), din care aprox. **144 milioane lei** (peste **32 milioane euro**) se referă la achiziții publice.

Suma totală aproximativă a corecțiilor financiare aplicate în proiectele cu finanțare din FEDER, FSE și Fondul de Coeziune în perioada 2011 – 2014 în România: **1.039.310.000 lei** (aprox. **230 milioane euro**).

Potrivit declarațiilor fostului Ministru al Fondurilor Europene, corecțiile estimate până la încheierea exercițiului financiar în 2015 – **1 miliard de euro**⁷.

Numărul total de contracte de finanțare semnate semnate: **17.034 contracte**

Numărul total de **corecții financiare** aplicate în proiectele cu finanțare din fonduri structurale: **2.977 note de constatare**

Numărul de note de constatare soluționate pe cale administrativă: **495**

Numărul total de **suspiciuni de fraudă** înregistrate pentru proiectele cu finanțare din fonduri structurale: **532**

Numărul total de **sesizări de fraudă** formulate către organele de cercetare penală: **188**

⁶ Raportul Public pe anul 2013 al Curții de Conturi a României disponibil la:

http://media.hotnews.ro/media_server1/document-2015-02-12-19362134-0-raport-public-2013.pdf

⁷ Sursa: <http://www.mediafax.ro/economic/teodorovici-corectiile-financiare-ale-romaniei-sunt-estimate-la-un-miliard-de-euro-14018452>

Autorități de Management:

- Numărul total de **suspiciuni de fraudă** înregistrate pentru proiectele cu finanțare din fonduri structurale: **532**
- Numărul total de **sesizări de fraudă** formulate către organele de cercetare penală: **188**

DLAF:

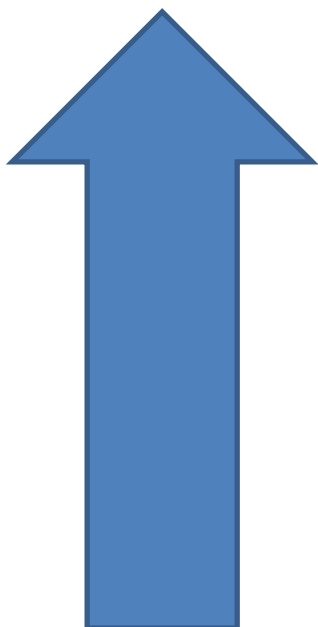
- Numărul de sesizări care au dus la declanșarea unor **ațiuni de control**: **686**
- Numărul de sesizări în care au fost constatate **suspiciuni de fraudă** și au fost transmise către organele de urmărire penală: **321**

DNA:

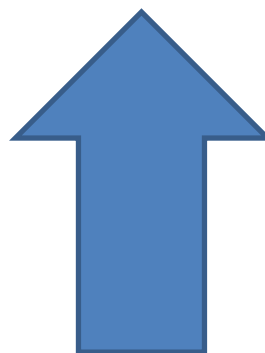
- Numărul de sesizări care au dus la declanșarea unor **ațiuni de control**: **929**
- Număr de dosare în care au fost constatate **fraude** cu fonduri europene: **52**

Numărul corecțiilor financiare aplicate în România a fost semnificativ mai mare în prima parte a exercițiului financiar (**aproximativ 600 milioane de euro** conform declarațiilor Primului Ministru⁸) spre deosebire de perioada 2011 – 2014 când valoarea corecțiilor a scăzut la **aproximativ 230 milioane de euro**, ca urmare a clarificărilor și simplificărilor transmise Beneficiarilor de proiecte, respectiv a sprijinului oferit acestora în cadrul procedurilor de achiziții publice și nu numai, de către Autoritățile de Management.

2009 - 2011
Aprox. 600 milioane euro

2011 – 2014
Aprox. 230 milioane euro

⁸ Sursa: <http://epochtimes-romania.com/news/premieru-ponta-valoarea-corectiilor-financiare-pentru-nereguli-si-abateri-se-ridica-la-600-milioane-euro---175767>

Situația actualului exercițiu financiar și a modului în care la numai câțiva ani de la implementarea proiectelor, volumul corecțiilor financiare atinsese aprox. 600 milioane euro în perioada 2009 – 2011, aproape de 60% din cifra de absorbție de la acel moment⁹, trebuie să constituie un factor motivant pentru a lua toate măsurile în vederea evitării acestei situații în condițiile în care România se pregătește să implementeze fonduri într-un al doilea ciclu financiar de la aderarea României la Uniunea Europeană.

Cifrele prezentate în raportul de față nu fac decât să contureze imaginea unui sistem care a preferat să acționeze mai degrabă *reactiv* la frecvența crescută a comiterii de nereguli în managementul proiectelor cu finanțare din fonduri europene, în timp ce o abordare eficientă, îndreptată deopotrivă spre protejarea intereselor UE dar și stimularea investițiilor pentru dezvoltarea României, ar trebui să integreze și o componentă *pro-activă*, orientată înspre creșterea capacității beneficiarilor, întărirea controlului intern, profesionalizarea misiunilor de verificare administrativă și nu în ultimul rând asumarea răspunderii rezultatelor controlului la fiecare palier responsabil.

În majoritatea cazurilor, corecțiile financiare au fost aplicate în domeniul achizițiilor publice. Astfel, așa cum reiese din graficul de mai jos, 73% dintre corecții au fost aplicate ca urmare a aplicării, în cadrul procedurilor de achiziție, a unor *criterii de selecție discriminatorii și restrictive* și numai în 12% dintre corecții aplicate, nu a existat o motivare suficientă a circumstanțelor pentru alegerea procedurii de negociere fără publicarea unui anunț.

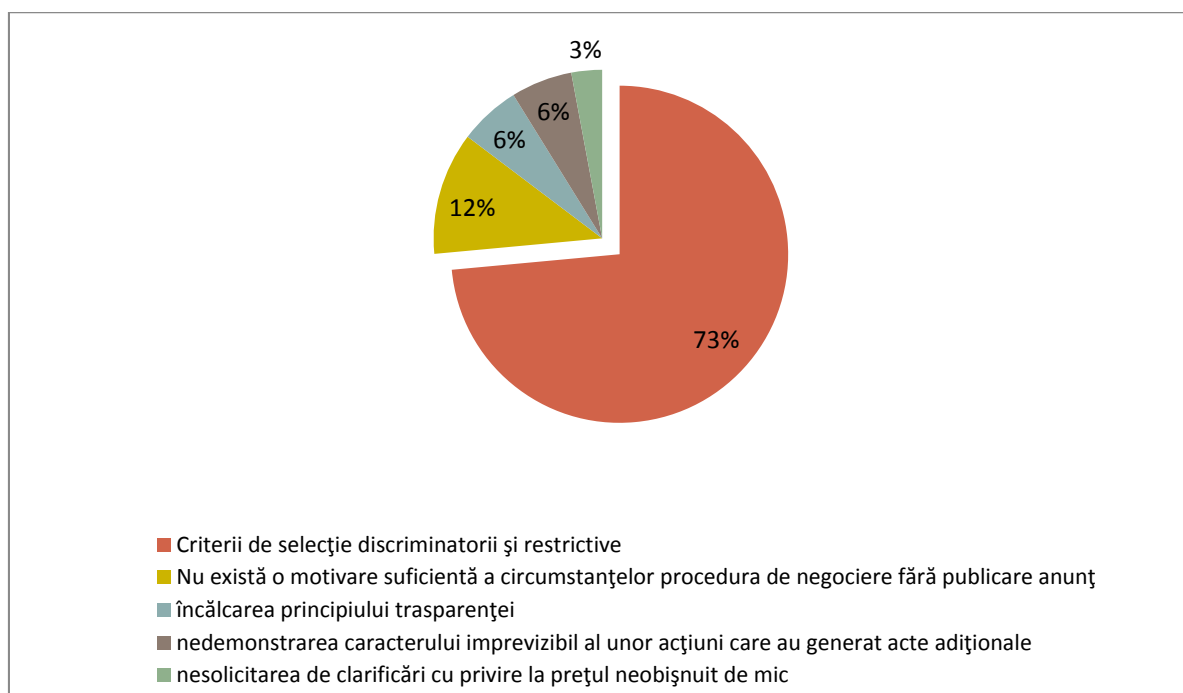
Cuantumul corecțiilor aplicate pentru criteriile de selecție discriminatorii și restrictive variază între 5 și 25% din valoarea contractului, iar exemplele cele mai frecvente de criterii considerate nelegale sunt cele care țin de experiența/calificările solicitate ofertantului. O altă abatere constatată cu o frecvență mai ridicată este cea privind *încălcarea principiului tratamentului egal al ofertanților*. Există și situații în care prin aceeași notă de constatare, Autoritatea de Audit cumulează corecții financiare aferente mai multor abateri și o aplică pe cea mai mare ca valoare. Există și situații în care, deși Autoritatea de Audit propune/recomandă aplicarea de corecții financiare, în urma verificărilor Autorităților de Management acestea nu aplică în final sancțiunea solicitată, însă de cele mai multe ori, actele de control au drept finalitate note de constatare a unor nereguli/abateri pentru care se solicită aplicarea de corecții financiare¹⁰.

---

⁹ Conform Statisticilor Ministerului Fondurilor Europene – Stadiul Absorbției la 31 decembrie 2011 disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/>

¹⁰ Conform *Culegerii de spețe la nivelul autorităților locale și județene privind Note de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare în proiectele cu finanțare din fonduri structurale* realizată de Institutul pentru Politici Publice în anul 2012

Cauzele corecțiilor financiare – potențiale surse de suspiciune de fraudă/fraudă

Prin amploarea fenomenului care s-a produs în România, corecțiile financiare aplicate în cazul unor nereguli transmise ulterior drept suspiciuni de fraudă reprezintă așadar o bază de date incontestabilă pentru specialiștii și practicienii care joacă un rol în prevenția fraudei, într-un scop general de a determina descreșterea numărului acestora și chiar prevenirea lor, acolo unde este posibil. De aceea, cunoașterea temeinică a principalilor factori care încurajează producerea de nereguli, a incidenței acestora per programe operaționale, categorii de proiecte, tipuri de achiziții publice și tipuri de beneficiari, nu face decât să sprijine în mod direct eficiența demersurilor de control și reducerea producerii de suspiciuni de fraudă cu fonduri europene în România.

În loc să folosească fondurile disponibile din programele de asistență tehnică în valoare de peste 170 de milioane de euro (prin Programul Operațional Asistență Tehnică) pentru a pregăti Beneficiarii în procesul de implementare a proiectelor astfel încât să se prevină neregulile care ar fi putut conduce la aplicarea de corecții financiare, Autoritățile de Management au preferat să folosească aceste fonduri pentru plata sporurilor salariale ale unor funcționari care nu numai că nu au contribuit la creșterea absorbției, dar au devenit de multe ori un factor de blocaj prin întreținerea acestei abordări de tip prezumție de vinovăție a Beneficiarului.

Controlul *ex ante* s-a dovedit a fi, de asemenea, un act mai degrabă formal, pentru că nimic din interpretările date de Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRM) nu a atras în cele din urmă (și) răspunderea celor care au dat aceste interpretări atunci când Beneficiarul proiectului a fost pus în situația de a i se aplica o corecție financiară pentru nereguli în procesul de achiziție publică și de a ajunge în instanță cu aceste spețe. De audit/asistență pentru beneficiari în procesul de implementare a proiectului nu se poate discuta, din păcate, în acest prim exercițiu financiar, actul de control asupra proiectelor cu finanțare din fonduri structurale având în mod frecvent un singur scop: să

găsească cu orice preț o neregulă și să o sancționeze, chiar dacă la nivelul administrației locale aceasta înseamnă practic o paralizare a procesului de dezvoltare.

Deși au mai existat inițiative la nivelul Autorităților de management de elaborare a unor *Ghiduri/seturi de recomandări*¹¹ prin care să exemplifice fără echivoc care sunt acele situații practice pasibile de aplicarea de corecții financiare pentru ca, pe viitor, beneficiarii de proiecte să le evite, acestea nu au fost realizate de o manieră coerentă și coordonată între AMuri. Tot ceea ce face astăzi administrația centrală este să se protejeze prin măsuri de ordin legislativ, în timp ce beneficiarii par a fi singurii vinovați de proasta aplicare a legii în derularea proiectelor, pasibili de corecții financiare care uneori înseamnă un sfert din bugetul de venituri și cheltuieli al unei comunități (în cazul autorităților locale, de exemplu) pe un an întreg¹².

Recomandări/concluzii privind consolidarea capacității de identificare timpurie/prevenție a apariției fraudelor - în etapa de verificare administrativă

Numărul mare de corecții financiare aplicate în situații de nereguli poate indica un potențial semnificativ de (suspiciuni de) fraudă, dar în egală măsură poate fi și un indicator al ambiguității definirii/înțelegerii de către ofițerii de control a situațiilor care generează nereguli și atrag după sine aplicarea de corecții financiare.

În vederea consolidării capacității de identificare timpurie/prevenție a apariției fraudelor - în etapa de verificare administrativă - este necesară analiza jurisprudenței privind cele mai frecvente cauze de aplicare a corecțiilor financiare - respectiv a criteriilor de selecție discriminatorii și restrictive - în vederea identificării recurenței unor asemenea criterii și suprapunerii lor peste indicatorii de fraudă prevăzuți în HG nr. 875/2011.

De asemenea, este imperativ necesară analiza jurisprudenței cazurilor de achiziții publice contestate la Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor în baza unor criterii de selecție discriminatorii și restrictive, în vederea identificării pattern-urilor care pot atrage situații de corecții financiare.

Creșterea capacității de identificare/filtrare a situațiilor de suspiciune de fraudă pe baza indicatorilor de fraudă încă din faza administrativă, prin pregătirea în acest sens ofițerilor de control de la Autoritățile de Management/Autoritatea de Audit.

Creșterea capacității beneficiarilor de a evita situațiile de nereguli în achizițiile publice prin instruirea acestora cu privire la situațiile care pot genera nereguli/atrage după sine corecții financiare.

¹¹ Vezi http://www.fonduri-ue.ro/posdru/images/downdocs/08_ghid_prevenirea_neregulilor_schita.pdf, <http://www.google.ro/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=0CCsQFjAC&url=http%3A%2F%2Fwww.posmediu.ro%2Fupload%2Fpages%2F5-Nereguli%2520in%2520implementarea%2520proiectelor%2520POS%2520Mediu%281%29.ppt&ei=bROMVZX8D4TeUdiMieAI&usq=AFQjCNGpEBc3td9sMsOQbxVcRYuHxWSN4A&bvm=bv.96782255,d.d24>

¹² Conform *Culegerii de spețe la nivelul autorităților locale și județene privind Note de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare în proiectele cu finanțare din fonduri structurale* realizată de Institutul pentru Politici Publice în anul 2012.

Creșterea responsabilității autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene în prevenirea apariției neregulilor/fraudei cu fonduri structurale prin:

- *elaborarea de ghiduri privind evitarea neregulilor în implementarea proiectelor cu fonduri europene;*
- *publicarea de spețe privind nereguli care au generat corecții financiare, respectiv suspiciuni de fraudă în actualul exercițiu financiar.*

Capitolul 3: Principalii actori din sistemul de control – cine poate identifica și raporta fraudele cu fonduri europene? O perspectivă calitativă asupra fragmentării actuale a sistemului românesc de control al managementului fondurilor structurale

Studii de caz: România, Bulgaria, Croația, Ungaria

Identificarea neregulilor și mai ales a potențialelor fraude presupune o activitate coordonată între toate entitățile implicate la toate nivelurile de implementare și evaluare a unor proiecte de investiții. Totuși, având în vedere expertiza specifică localizată la nivelul Autorității de Audit, centrul prezentării noastre în continuare se va pune la nivelul acestei instituții, după o inventariere succintă a principalelor atribuții în materie de la nivelul autorităților centrale, regionale și locale.

Palierul de control	Mandat	Atribuții	Cadrul legal
De natură administrativă			
Control preventiv intern - toate autoritățile publice	Potrivit art. 23 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, controlul financiar preventiv se exercită asupra tuturor operațiunilor care afectează fondurile publice și/sau patrimoniul public.	Are drept scop identificarea proiectelor de operațiuni (denumite în continuare operațiuni) care nu respectă condițiile de legalitate și regularitate și/sau, după caz, de încadrare în limitele și destinația creditelor bugetare și de angajament și prin a căror efectuare s-ar prejudicia patrimoniul public și/sau fondurile publice.	Ordinul Ministerul Finanțelor Publice nr. 923/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv și a Codului specific de norme profesionale pentru persoanele care desfășoară activitatea de control financiar preventiv propriu
Unitatea Centrală de Verificare a Achizițiilor Publice	Fonduri publice, autorități contractante care desfășoară achiziții publice	Prin aparatul central și teritorial, verifică procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică, de concesiune de lucrări publice și de	Hotărârea Guvernului nr. 942 din 19 iulie 2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2006 privind

Palierul de control	Mandat	Atribuții	Cadrul legal
		<p>concesiune de servicii de către autoritățile contractante. Verificarea privește etapele procesului de achiziție publică (conformitatea documentației de atribuire cu legislația), după publicarea anunțului de participare până la semnarea contractului. În cazul în care nu are loc semnarea contractului, activitatea de verificare încetează la comunicarea rezultatului privind procedura de atribuire.</p>	<p>funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică</p>
<p>Autoritatea Națională de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice</p>	<p>Fonduri publice – autorități contractante</p>	<p>Asigură un cadru legal coerent și armonizat cu acquis-ul comunitar în domeniul achizițiilor publice, precum și modificarea, completarea și urmărirea modului de punere în aplicare a acestuia sunt încredințate A.N.R.M.A.P., care este investită să adopte măsuri, în condițiile legii, pentru a preveni, a stopa sau a remedia efectele produse de încălcarea prevederilor legale în domeniu.</p>	<p>Hotărârea Guvernului nr. 525 din 30 mai 2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice</p>

Palierul de control	Mandat	Atribuții	Cadrul legal
		Sanctiunile prevăzute de lege pentru eludarea sau încălcarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice se aplică de persoane din cadrul A.N.R.M.A.P., împuternicite prin ordin al președintelui A.N.R.M.A.P.	
Curtea de Conturi	Fonduri publice	Funcția de control a Curții de Conturi se realizează prin proceduri de audit public extern prevăzute în standardele proprii de audit, elaborate în conformitate cu standardele de audit internaționale general acceptate	Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi
Autoritatea de Audit	În vederea îndeplinirii unor obligații în domeniul auditului extern, ce revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene, este organizată și funcționează Autoritatea de Audit pentru fondurile nerambursabile de preaderare acordate României de Uniunea	Autoritatea de Audit, organism independent din punct de vedere operațional față de Curtea de Conturi, efectuează audit de sistem și audit al operațiunilor. Pentru fondurile comunitare nerambursabile, destinate susținerii agriculturii și dezvoltării rurale, Autoritatea de Audit îndeplinește rolul de organism de certificare.	Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

Palierul de control	Mandat	Atribuții	Cadrul legal
	<p>Europeană prin programele PHARE, ISPA și SAPARD, pentru fondurile structurale și de coeziune, pentru Fondul European de Garantare în Agricultură, pentru Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, pentru Fondul European pentru Pescuit, precum și pentru fondurile ce vor fi acordate în perioada postaderare, denumită în continuare Autoritatea de Audit, care are atribuții și proceduri de lucru proprii</p>	<p>Autoritatea de Audit este singura autoritate națională competentă să efectueze audit public extern, în conformitate cu legislația comunitară și națională, asupra fondurilor menționate la secțiunea <i>Mandat</i>.</p>	
<p>Autoritățile de Management</p>	<p>Fonduri structurale</p>	<p>Asigură managementul, gestionarea și implementarea asistenței financiare alocate prin fondurile structurale. Se constituie câte o autoritate pentru fiecare program operațional.</p>	<p>Hotărârea Guvernului nr. 497 din 1 aprilie 2004 privind stabilirea cadrului instituțional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea instrumentelor structurale</p>
<p>Organismele Intermediare</p>	<p>Fonduri structurale</p>	<p>Instituțiile desemnate de autoritățile de management și/sau de autoritatea de plată care, prin</p>	<p>Hotărârea Guvernului nr. 497 din 1 aprilie 2004 privind stabilirea cadrului instituțional pentru coordonarea,</p>

Palierul de control	Mandat	Atribuții	Cadrul legal
		<p>delegare de atribuții de la acestea, implementează măsurile din programele operaționale.</p> <p>Delegarea de atribuții către organismul intermediar și reglementarea mecanismelor de coordonare și control ale acestuia de către autoritatea care delegă se face pe bază de acord/protocol.</p> <p>Autoritățile de management și/sau autoritatea de plată rămân responsabile pentru îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor delegate, precum și a operațiunilor finanțate prin instrumentele structurale</p>	<p>implementarea și gestionarea instrumentelor structurale</p>
<p>Corpul de Control al Primului Ministru</p>	<p>Fonduri publice</p>	<p>Controlează și urmărește activitatea ministerelor și serviciilor publice deconcentrate ale acestora, instituțiilor publice din subordinea Guvernului, organelor de specialitate ale administrației publice centrale din subordinea</p>	<p>OUG 2/2010 privind unele masuri pentru organizarea și functionarea aparatului de lucru al Guvernului și pentru modificarea unor acte normative.</p>

Palierul de control	Mandat	Atribuții	Cadrul legal
		<p>Guvernului, oficiilor, departamentelor, comisiilor, regiilor autonome, companiilor și societăților naționale, societăților comerciale și instituțiilor financiar-bancare cu capital majoritar sau integral de stat.</p> <p>Corpul de control al primului-ministru controlează activitatea instituțiilor publice subordonate autorităților administrației publice locale, cu respectarea dispozițiilor legale privind regimul general al autonomiei locale, precum și organizarea și funcționarea autorităților administrației publice locale.</p>	
Agenția Națională de Integritate	Integritate și transparență în exercitarea funcțiilor demnităților publice	Asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale, prin exercitarea de responsabilități în evaluarea	Legea nr. 176 din 1 septembrie 2010 - privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea,

Palierul de control	Mandat	Atribuții	Cadrul legal
		<p>declarațiilor de avere, a datelor și informațiilor privind averea, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite, a incompatibilităților și a conflictelor de interese potențiale în care se pot afla persoanele pe perioada îndeplinirii funcțiilor și demnităților publice.</p>	<p>organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, modificată prin Legea nr. 116/2013</p>
<p>Departamentul pentru Luptă Anti-Fraudă</p>	<p>Fonduri europene</p>	<p>Coordonează, la nivel național, adoptarea de măsuri legislative, administrative și operaționale, pentru combaterea fraudei și a oricărei activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene. Elaborează, în cooperare cu alte instituții naționale, și transmite contribuția României la Raportul anual al Comisiei Europene. Efectuează sau coordonează acțiuni de control în vederea identificării neregulilor, fraudelor și altor activități ilicite în legătură cu gestionarea, obținerea și</p>	<p>Legea nr. 61/2011 privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru lupta antifraudă.</p> <p>Hotărârea Guvernului nr. 738/2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Departamentului pentru lupta antifraudă</p>

Palierul de control	Mandat	Atribuții	Cadrul legal
		utilizarea fondurilor europene.	
Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție/Ministerul Public	Fonduri publice	Efectuează urmărirea penală în cazurile și în condițiile prevăzute de lege și participă, potrivit legii, la soluționarea conflictelor prin mijloace alternative. Conduce și supraveghează activitatea de cercetare penală a poliției judiciare, conduce și controlează activitatea altor organe de cercetare penală.	Legea privind organizarea judiciară nr. 304/2004
Direcția Națională Anticorupție	Fonduri publice	DNA, aflată în subordinea Ministerului Public, desfășoară urmărirea penală pentru infracțiuni de corupție, asimilate și în legătură directă cu acestea. Modificările succesive ale legislației au vizat ca această structură specializată să se ocupe numai de combaterea faptelor de corupție de nivel înalt și mediu. De asemenea, DNA investighează infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Comunităților	Ordonanța de Urgență nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție

Palierul de control	Mandat	Atribuții	Cadrul legal
		Europene precum și anumite categorii de infracțiuni grave de criminalitate economico-financiară.	

Prezentarea de mai sus, ce excede sfera de control specifică fondurilor europene, are rolul de a evidenția un spectru instituțional în cadrul căruia trebuie să existe relații de coordonare și schimb de informații mai eficient, inclusiv din perspectiva prevenirii perpetuării unor practici neconforme cu interesele financiare ale Uniunii Europene. Nu de puține ori în ultimii ani, pe măsură ce fenomenul corecțiilor financiare din fonduri europene a luat amploare, Beneficiarii au semnalat public că între optica de control a unui organism intermediar, de exemplu, și a unei Autorități de Management față de cea a Autorității de Audit, și chiar, în unele situații, a reprezentanților Oficiului de Luptă-Antifraudă din Bruxelles au existat diferențe radicale. Mărturia acestor beneficiari (unii cu experiență solidă) ai fondurilor europene indică o lipsă de viziune unitară în interpretarea anumitor spețe, mai ales în ceea ce privește efectuarea de achiziții publice. Acest lucru a condus la situații frecvent întâlnite în care, după runde de verificări și, în final, aprobări ale rapoartelor financiare de către OIR/AM, la câțiva ani după finalizarea proiectului, DLAF/OLAF a imputat sume importante de bani elaborând un raport de control contrar celorlalte instituții implicate până în acel moment în această activitate.

Rolul esențial, din perspectiva mandatului de coordonator național al luptei anti-fraudă, îl are **Departamentul de Luptă Anti-fraudă – DLAF România**. Instituția efectuează acțiuni de control în legătură cu fondurile europene fiind organ de constatare în sensul noului Cod de Procedură Penală. DLAF poate efectua controale la solicitarea procurorului, actele sale de control putând constitui mijloace de probă.

Subliniind încă o dată importanța colaborării între principalii actori naționali implicați în protejarea intereselor UE, trebuie subliniat și faptul că DLAF este instituția națională de contact pentru OLAF (AFCOS). Împreună cu Oficiul de la Bruxelles, DLAF România derulează acțiuni, măsuri administrative și operaționale, schimb de date și informații, raportând toate neregulile constatate. De asemenea, între instituția națională din România și structuri similare din alte state membre (AFCOS) se desfășoară în mod constant activități de asistență tehnică, training, twinning sau vizite de lucru, toate cu scopul realizării unei colaborări eficiente în fața unui fenomen care, prin formele sale de manifestare, nu se rezuma la granițele unei țări. Colaborarea eficientă contribuie la evitarea suprapunerii acțiunilor specifice așa cum rezultă din Documentele Programatice asumate de DLAF România¹³.

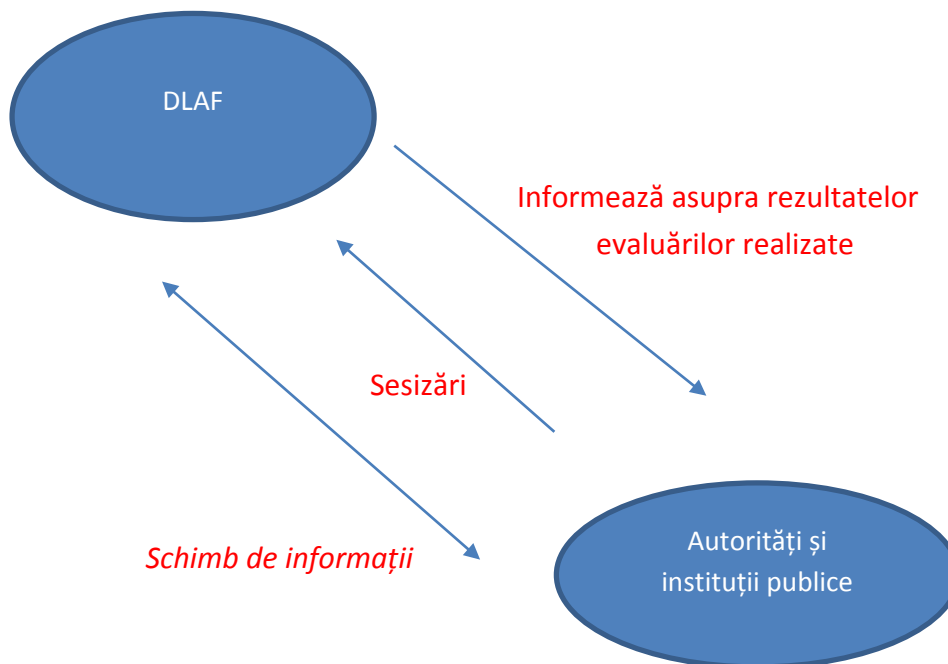
Valorificarea actului de control al DLAF:

¹³ Extras prezentare doamna Alina Neagoe – Consilier Direcție Control, DLAF , Cooperarea DLAF cu Autoritățile centrale în identificarea timpurie, prevenirea și investigarea fraudelor cu fonduri europene, în cadrul Seminarului Internațional **Sisteme eficiente de control pentru prevenirea fraudei cu fonduri europene structurale și de investiții în noile state membre UE din 13-14 mai 2015 organizat de IPP**

- nereguli în obținerea sau utilizarea fondurilor → actul de control → autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor pentru raportarea neregulilor și recuperarea financiară
- nereguli în gestionarea fondurilor → actul de control → ministerele de resort pentru remedierea deficiențelor și sancționarea persoanelor responsabile, după caz
- elemente de natură infracțională → sesizează parchetul competent să efectueze urmărirea penală și transmite actul de control în vederea recuperării prejudiciului și tragerii la răspundere a persoanelor vinovate

*Extras din prezentarea doamnei Raluca Nicolae – Direcția Afaceri Juridice, DLAF, Rolul DLAF în protecția intereselor financiare ale UE în România, în cadrul Seminarului Internațional **Sisteme eficiente de control pentru prevenirea fraudei cu fonduri europene structurale și de investiții în noile state membre UE** din 13-14 mai 2015 organizat de IPP*

Relația DLAF cu alte autorități și instituții publice:

Instituție creată cu scopul expres de a proteja interesele financiare ale UE, prin investigarea fraudei, a corupției și a oricăror activități ilegale, **Oficiul European pentru Lupta Anti-Fraudă** sprijină instituțiile UE și în special Comisia Europeană să dezvolte și să implementeze legislație și politici anti-fraudă. 2 categorii de activități definesc atribuțiile OLAF, prima orientându-se către investigarea cazurilor aflate în atenție și a doua, către conceperea și monitorizarea de politici specifice acțiunilor de prevenție și combatere a actelor contrare intereselor financiare ale UE.

Cu un personal de 440 de specialiști la nivelul anului 2013, OLAF desfășoară ample investigații pentru a colecta probe în legătură cu situațiile suspecte analizate, elaborând recomandări către autoritățile naționale judiciare respectiv către entitățile UE însărcinate cu aplicarea de sancțiuni disciplinare. Rezultatele investigațiilor OLAF se pot încadra în următoarele situații:

- OLAF și Comisia Europeană pot decide să dispună recuperarea fondurilor folosite necorespunzător – recomandare de natură financiară;
- OLAF își va trimite raportul de control către autoritățile naționale cu recomandarea de a impune măsurile necesare care se impun - recomandare judiciară;
- Cazul este supus autorității cu rol de aplicare a sancțiunilor disciplinare de la nivelul UE – recomandare disciplinară;
- OLAF poate recomanda schimbarea procedurilor de la nivelul UE în vederea prevenirii, replicării unor tipuri de fraudă – recomandare administrativă.

La rândul său, OLAF colaborează îndeaproape cu alte instituții ale UE – Parlamentul European (Comitetul pentru Controlul Bugetului), Consiliul European, Curtea Europeană a Auditorilor și Comisari Europeni. La nivel național, în rândul statelor membre, OLAF este în strânsă coordonare cu AFCOS, Procurorii Generali, Comisiile și structurile anti-corupție, Structurile specializate anti-fraudă din cadrul Poliției, Oficiile Regionale ale Autorităților de Audit, Structurile naționale ale Vămilelor. Există cooperări inclusiv cu statele non-membre UE, acestea asistând OLAF în investigațiile derulate și participând la schimbul constant de informații în scopul investigațiilor aflate în derulare.

Traseul investigării unei suspiciuni de fraudă în noile State Membre

România	Bulgaria	Croația	Ungaria
<p>Pot identifica nereguli și formula suspiciuni de fraudă către DLAF următoarele entități: Beneficiarii, OI, AM, Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit, Curtea de Conturi, Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor, Curtea de Conturi a Comisiei Europene, Comisia Europeană, OLAF, orice persoană fizică.</p> <p>DLAF analizează/investighează suspiciunea de fraudă și</p>	<p>AFCO Bulgaria desfășoară activități de verificare administrativă pentru depistarea neregulilor și a fraudei afectând interesele europene, fie din proprie inițiativă fie la cererea OLAF.</p> <p>În propria activitate, AFCO Bulgaria desfășoară activități specifice de investigație cerând asistență autorităților naționale și altor structuri ale</p>	<p>Neregulile și suspiciunile de fraudă sunt stabilite de către Autoritățile de Management și Control.</p> <p>Ulterior, raportul neregulilor este transmis la Ministerul Finanțelor.</p> <p>Dacă raportul neregulilor conține suspiciuni de fraudă, Ministerul le va transmite negreșit către Procurorii Generali.</p>	<p>Punctul de contact al OLAF în Ungaria este în cadrul Administrației Fiscale și a Vămilelor.</p> <p>La fel ca în celelalte State Membre, AFCOS Ungaria este responsabil de coordonarea legislativă, administrativă și operațională a activităților de protejare a intereselor financiare ale Uniunii Europene, de asigurarea legăturii dintre autoritățile</p>

<p>poate formula mai departe sesizări de fraudă către Organele de Urmărire Penală, în speță DNA.</p> <p>DNA efectuează propriile investigații asupra sesizărilor de fraudă și transmite dosarele spre soluționare către Instanțele de Judecată.</p> <p>Suspiciunea de fraudă devine fraudă numai după ce justiția dă o sentință în acest sens.</p>	<p>Ministerului de Interne.</p> <p>Investigațiile AFCO se desfășoară pe baza unui proces de selecție, responsabilitatea în acest sens, având-o unitatea specializată din cadrul instituției, cea care exprimă o opinie în baza căreia Directorul General decide dacă se inițiază controlul.</p>		<p>naționale și OLAF și de notificarea Comisiei asupra fraudelor și neregulilor.</p>
--	---	--	--

AFCOS Bulgaria interacționează cu mai multe categorii de instituții atunci când efectuează o investigație privind o suspiciune de fraudă sau potențiale nereguli. Cele mai frecvente contacte se poartă cu Autoritățile de Management, pentru a colecta informații și documente complete și cuprinzătoare cu privire la proiectele/contractele analizate, precum și pentru a clarifica dacă există eventuale nereguli deja înregistrate. AFCOS Bulgaria informează, prin intermediul OLAF, Comisia Europeană cu privire la anchetele aflate în desfășurare, cu scopul de a evita suprapunerea investigațiilor. Și alte instituții sunt contactate de către AFCOS Bulgaria pentru a colecta informații necesare precum Agenția Publică de Inspecție Financiară, Agenția Executivă pentru Auditul Fondurilor Europene, Comisia pentru Prevenirea și Constatarea Conflictelor de Interese precum și alte instituții cu responsabilități/competențe privind implementarea proiectelor finanțate din fonduri europene. Dacă în cursul unei anchete administrative, se identifică o suspiciune de fraudă, AFCOS Bulgaria va solicita Curții Supreme de Casație și Justiție să demareze o anchetă penală în acest scop.

În ceea ce privește suspiciunile de fraudă, sesizările către AFCOS pot fi primite nu numai de la Autoritățile de Management, ci de la orice altă instituție, beneficiar, companie sau persoane private precum și din surse anonime.

În ceea ce privește achizițiile publice, am putea spune că este domeniul cel mai vulnerabil și în Bulgaria, de asemenea. Una dintre agențiile implicate în investigarea achizițiilor publice este Agenția Publică de Inspecție Financiară. Procedurile de achiziții publice sunt verificate atât de către Agenție cât și de către anchetatorii AFCOS. De asemenea, Comisia pentru Prevenirea și Constatarea Conflictelor de Interese poate fi implicată în cazul în care există suspiciuni de conflicte de interese în timpul oricărei proceduri de achiziție publică.

Până în prezent, cele mai frecvente nereguli întâlnite în cadrul procedurilor de achiziții publice se referă la nedeclararea subcontractorilor în timpul procedurii de achiziție. Uneori, aceasta este o modalitate de a evita pregătirea tuturor documentelor necesare (subcontractanții fiind obligați să respecte aceleași cerințe ca și contractantul principal). Spre exemplu, a existat o situație în care contractantul principal nu a declarat subcontractanții, aceștia fiind cei care au efectuat toate lucrările de construcție pentru o sumă mult mai mică decât cea plătită contractantului principal. Astfel, contractantul principal a fost plătit pentru serviciile derulate

cu suma de 1.122.674,51 BGN, plătind la rândul său numai 673.605,05 BGN către subcontractanți, și câștigând aproape o jumătate de milion de leva fără a efectua nicio activitate și fără a se menționa subcontractanții, nici măcar în protocoalele de aprobare a demarării lucrărilor de construcții.

Primul pas în investigarea unei neregularități constă în evaluarea informațiilor/documentelor disponibile și adoptarea deciziei privind investigarea cazului. Numai după clarificarea că informațiile sesizate se referă la posibile nereguli sau fraude în proiecte finanțate de Uniunea Europeană se deschide o investigație. Ulterior, este aprobat planul de investigare și demarează procedura de colectare a tuturor informațiilor relevante referitoare la proiectul care face obiectul anchetei, prin diferite surse - Autoritatea de Management, declarații de la persoanele implicate, etc. Informațiile astfel colectate sunt evaluate pentru a decide dacă există nereguli sau suspiciuni de activități frauduloase. Dacă este necesar, sunt efectuate verificări neanunțate la fața locului pentru a verifica îndeplinirea corespunzătoare a contractului în cauză. Copii ale raportului final sunt transmise către Autoritățile de Management, către OLAF, etc. Dacă au fost descoperite nereguli, i se va recomanda Autorității de Management să impună corecție financiară. Dacă s-a înregistrat o suspiciune de fraudă, raportul este transmis și la Curtea Supremă de Casație și Justiție pentru a demara ancheta penală.

În cursul anului 2014, au fost deschise 28 de dosare de suspiciune de fraudă, 3 dintre acestea fiind finalizate în același an. De asemenea, alte 21 de dosare din anii anteriori au fost investigate în 2014 și numai 1 dintre acestea a fost finalizat.

În Croația, conform Legii privind cadrul instituțional pentru gestionarea fondurilor europene pentru perioada 2014 - 2020 și a Regulamentului pentru gestionarea fondurilor europene pentru perioada 2014-2020, toate procesele/investigațiile/controalele administrative cu privire la stabilirea neregulilor sunt în responsabilitatea Organismului Intermediar (OI) aflat sub coordonarea Autorității de Management. Dacă Organismul Intermediar descoperă elemente privind suspiciuni de fraudă, va transmite toate informațiile necesare Procurorului General pentru declanșarea procedurii de investigație penală. Organismul Intermediar va întocmi un raport al neregulilor sesizate pe care îl va transmite către Ministerul de Finanțe, respectiv acestea din urmă îl va transmite către OLAF. Responsabilitatea OI este de a remedia neregulile identificate și de a comunica constant cu Procurorul General.

De asemenea, există o procedură pentru a sprijini Organismul Intermediar în cazurile în care acesta nu este convins de existența suspiciunii de fraudă în cazul neregulilor sesizate și anume se va organiza o comisie comună de analiză între Procurorul General, Ministerul de Interne și OI în urma căreia se va adopta rezoluția finală. OI nu va aștepta însă decizia acestei comisii pentru a procesa neregula administrativă identificată (aplicarea corecției financiare, recuperarea fondurilor).

Fiecare instituție responsabilă cu managementul și controlul fondurilor europene trebuie să respecte Manualul intern de proceduri. Principala responsabilitate aparține Organismului intermediar privind stabilirea neregulilor în proiectele cu finanțare din fonduri europene. Autoritatea de Management (AM) este informată cu privire la cazurile de nereguli, dar acestea nu este implicată în procedura de stabilire a neregulilor. Chiar dacă OI este sub coordonarea

AM, OI are autonomia și responsabilitatea de a stabili potențiale nereguli sau suspiciuni de fraudă, putându-se doar consulta cu AM în cazuri specifice.

În ceea ce privește datele statistice, în prezent, nu avem suspiciuni privind fraudă cu fonduri structurale, întrucât Croația a devenit Stat membru UE la 1 iulie 2013.

În ceea ce privește cazurile de fraudă/nereguli în achizițiile publice, în cadrul Ministerului Economiei există Departamentul pentru Sistemul de Achiziții Publice, care pot demara investigații în procedurile de achiziții publice la cererea Procurorului General. De asemenea, dacă OI identifică suspiciuni de nereguli în procedurile de achiziții publice, va transmite informațiile necesare direct Ministerului Economiei pentru a declanșa procedura de verificare și adoptare a deciziei finale privind existența unei nereguli.

Capitolul 4: Radiografierea riscurilor de fraudă: identificarea recurenței unor potențiali indicatori de fraudă pe baza analizei situației curente a corecțiilor financiare, dar și a vulnerabilităților sistemului actual de management și control

Cea mai vulnerabilă zonă conform statisticilor realizate de Autoritățile românești dar și de organizații active ale societății civile se referă la domeniul **achizițiilor publice**, atât datele documentate de IPP cu privire la cel mai expus sector la aplicarea de corecții financiare cât și sesizările de suspiciune de fraudă adresate instituțiilor responsabile din domeniu (DLAF, DNA) atrag atenția asupra vulnerabilității domeniului achizițiilor publice.

Analiza detaliată asupra criteriilor din domeniul larg al achizițiilor publice pe marginea cărora au existat multiple sesizări de potențiale folosiri necorespunzătoare a resurselor UE ne permite să aflăm că cel mai adesea în situații legate de *criterii de atribuire nelegale*, interpretarea legii în acest sens fiind semnificativ diferită de la o speță la alta.

Aceeași analiză detaliată a fenomenului raportat la exercițiul financiar 2007 – 2013 ne indică pe de o parte faptul că cel mai vulnerabil Program Operațional la aplicarea corecțiilor financiare a fost *Programul Operațional Regional* (1.410 note de constatare a neregulilor) respectiv cel mai vulnerabil funcție de numărul de sesizări privind suspiciuni de fraudă către instituțiile de control a fost *Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurelor Umene* (65% incidență de sesizare a organelor de urmărire penală), aceste cifre dovedind și o activitate intensă privind implementarea de proiecte în cadrul acestor Programe Operaționale.

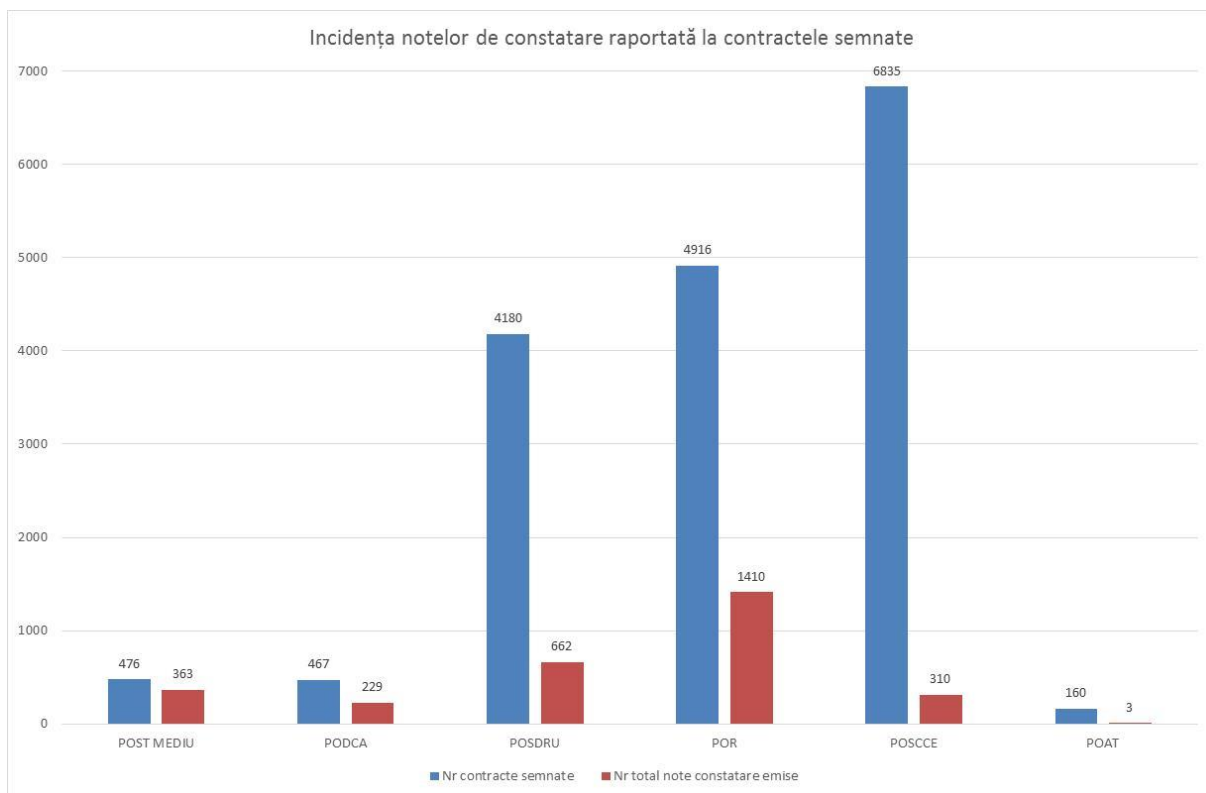
Programul Operațional în cadrul căruia s-au aplicat **cele mai multe note de constatare: POR – 1410, urmat de POSDRU – 662**, POS – Mediu – 363; POSCCE – 310, PODCA – 229, POAT – 3;

Cea mai crescută incidență de corecții financiare raportat la nr. de contracte semnate: **POS Mediu – 76%, urmat de: PODCA – 49%**, POR – 29%, POSDRU – 16%, POSCCE – 5%, POAT – 2%;

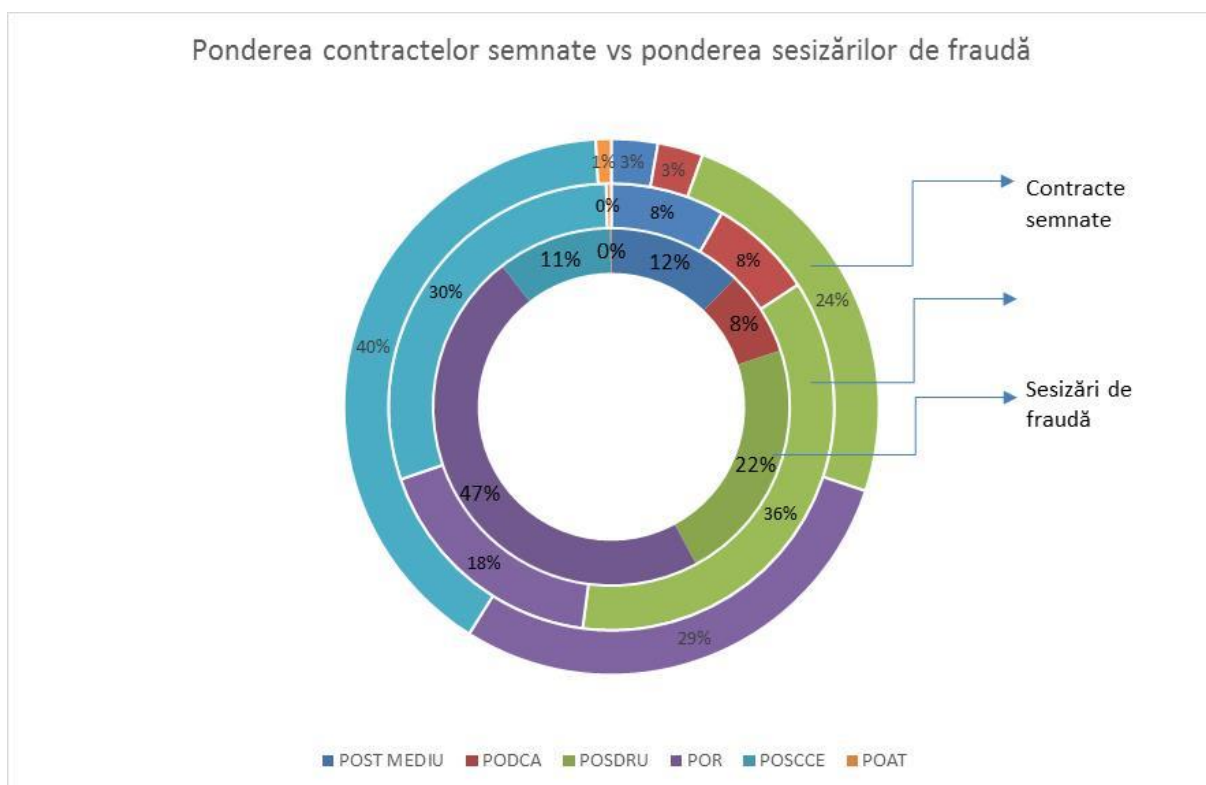
Cea mai crescută incidență de suspiciune de fraudă: POS Mediu – 9% și PODCA – 9%, urmat de POSDRU – 5%, POR – 2%, POSCCE – 2%, POAT – 1%;

Cea mai crescută incidență de sesizare a organelor de urmărire penală, raportat la numărul de suspiciuni de fraudă înregistrate: **POSDRU – 65%, urmat de POR – 37%**, POS – Mediu – 34% și PODCA – 33%

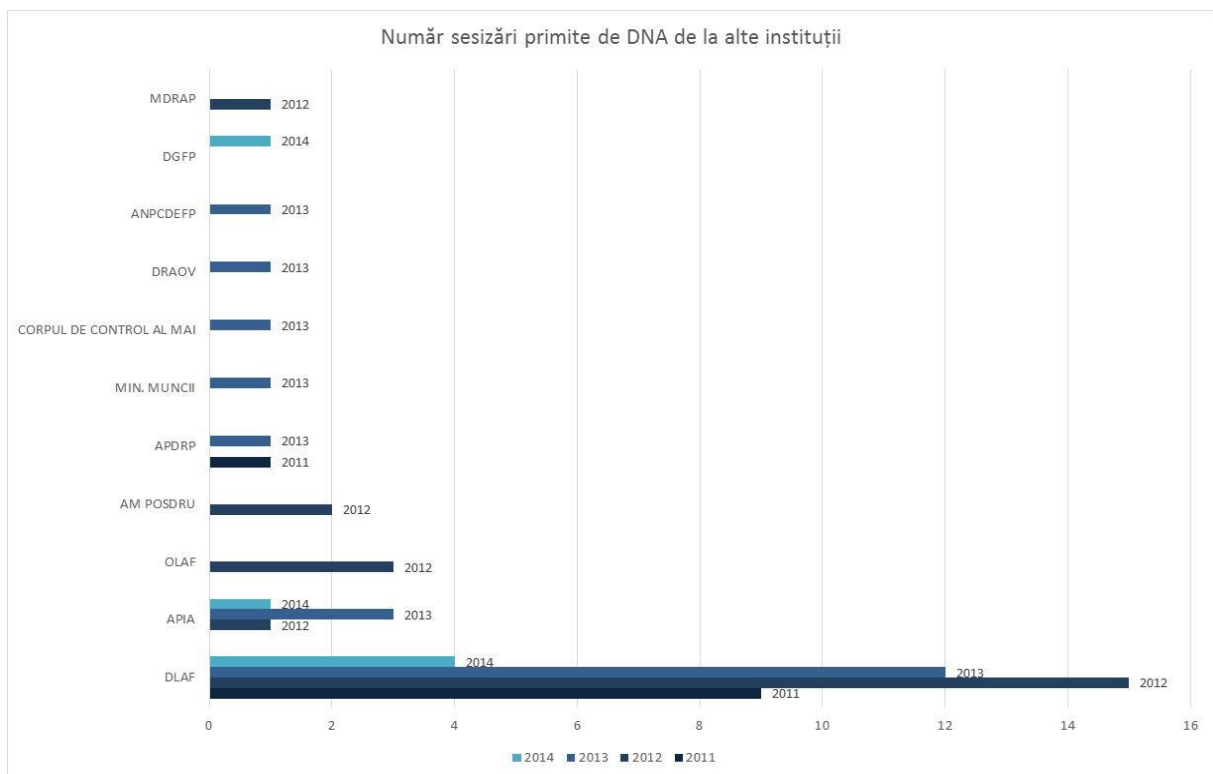
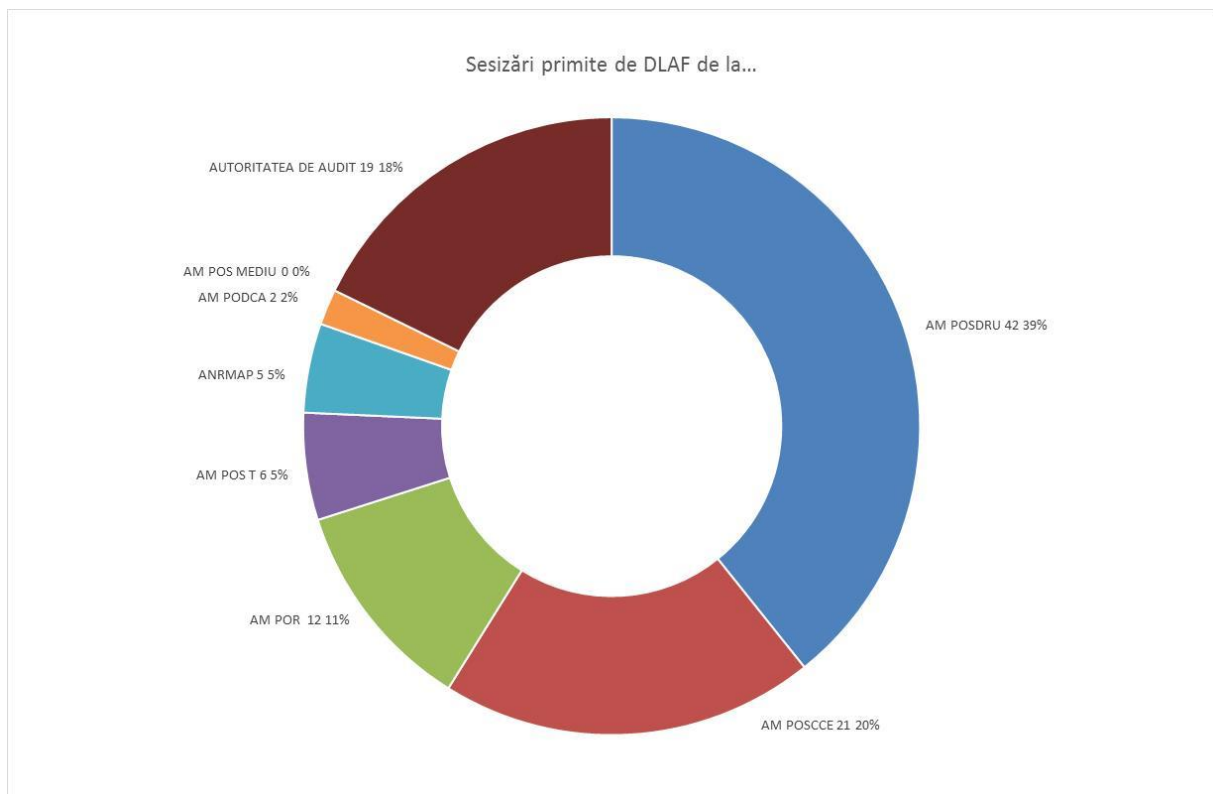
Un alt indicator al suspiciunilor de fraudă în anumite domenii poate fi legat de numărul notelor de constatare a neregulilor emise raportat la numărul de contracte de finanțare semnate. Astfel, după cum se poate observa din graficul de mai jos, cea mai mare pondere a numărului de corecții financiare aplicate raportat la numărul de contracte semnate este în cazul POS Mediu – aprox. 77%, la polul opus aflându-se POAT – aprox. 1,8%.

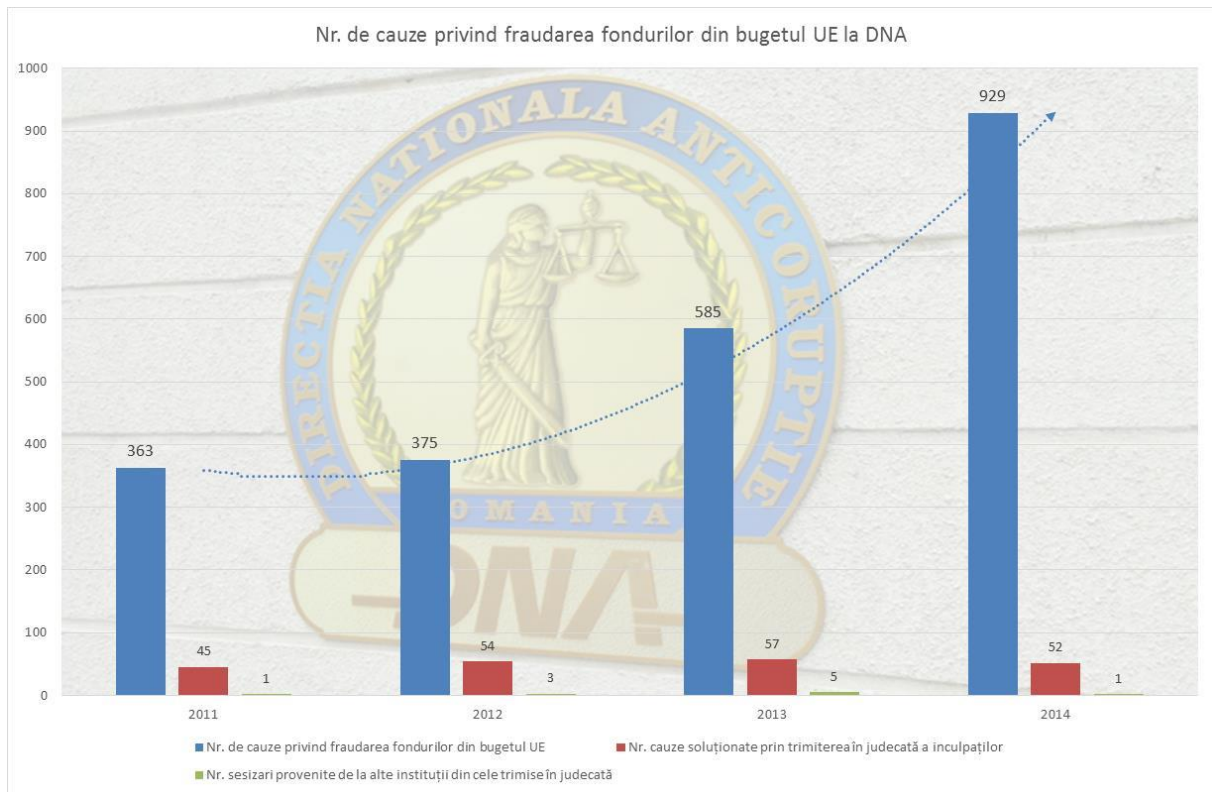
Astfel, în ce privește amploarea fraudelor suspectate în domeniul fondurilor structurale, în cazul POR au fost semnalate cele mai multe sesizări de fraudă – 47%, urmat de POSDRU – 22%, după cum se observă în reprezentarea grafică de mai jos.

Principalele instituții sesizate în cazul unor suspiciuni de fraudă, sunt DLAF și DNA. Astfel, DLAF a primit cele mai multe sesizări de fraudă de la AMPOSDRU – 42,39% iar în cazul DNA, cele mai multe sesizări de fraudă au fost transmise de către DLAF.

Din păcate, o vulnerabilitate a sistemului actual poate fi considerată și ponderea sesizărilor de fraudă care într-adevăr ajung să fie transmise către instanțele de judecată, cea mai mare parte a acestora – 94% - concretizându-se în cauze nefondate.

Capitolul 5: Lecții învățate pentru exercițiul financiar 2014 – 2020. Cum să identifici și să raportezi eficient situații de potențiale fraude în noile state membre

Dezbaterea publică despre politici și măsuri de prevenire a producerii de fraude cu fonduri structurale este abia la început în România, o bună parte a atenției concentrându-se asupra întăririi capacității instituționale pentru sancționarea abaterilor de la implementarea corespunzătoare a proiectelor cu finanțare externă. Între abordarea instituțiilor de control din cadrul proiectelor cu finanțare externă și cele mai implicate în controlul utilizării fondurilor naționale există o diferență substanțială de unde și interesul din ce în ce mai scăzut al multor autorități contractante de a accesa fonduri cu finanțare nerambursabilă când statul român ar trebui să abordeze de o manieră coerentă procedurile de verificare, inclusiv să trateze oportunitatea acordării de sprijin pentru prevenirea unor asemenea situații indiferent de proveniența fondurilor fiind, în fond, vorba de bani publici.

Precedenta dezbatere, care nu trebuie să se confunde (având în vedere faptul că între cele două există diferența fundamentală a prezumtivei intenții pentru situațiile de fraudă) cu cea privind prevenirea fraudei cu fonduri europene - ne referim aici la discuțiile publice despre corecții în proiecte cu fonduri europene, care a avut loc în 2014 - poate da un semnal privind nevoia alocării de resurse și pentru prevenire, nu numai pentru sancționare, pe baza analizării principalelor tipuri de indicatori care dezvăluie incidența neregulilor, a celor mai relevante categorii de astfel de nereguli sau a celor mai frecvente tipuri de achiziții publice care au făcut obiectul unor nereguli/corecții financiare. Fenomenul a ajuns, din păcate, național de unde și interesul autorităților relevante trebuie să fie în consecință.

În aceste condiții, studiul de față pledează pentru câteva priorități de politici publice, optând pentru varianta consolidării actualului cadru instituțional cu dezvoltarea de capacități specifice în vederea identificării timpurii a riscurilor de fraudă mai degrabă decât pentru schimbarea competențelor instituționale ca răspuns la o problemă de anvergură instituțională cu dimensiuni îngrijorătoare în acest moment.

Principalele 5 sugestii ale echipei de cercetare după o documentare aprofundată asupra magnitudinii și cauzelor fenomenului corecțiilor/neregulilor financiare în fonduri cu finanțare nerambursabilă respectiv o cercetare preponderent cantitativă legată de numărul de sesizări și soluții în dosarele cu suspiciuni de fraudă aferente actualului exercițiu financiar 2007 - 2013, ar fi următoarele:

1. Întărirea capacității de coordonare/conclucrare între toate structurile de control, mai ales a celor care acționează la prima linie de control în relație cu beneficiarii

Este foarte important ca beneficiarii proiectelor cu finanțare din fonduri structurale să cunoască foarte bine procedurile de derulare a achizițiilor publice precum și de implementare a proiectelor în general. Sprijinul Autorităților de Management și al Organismelor Intermediare Regionale devine astfel semnificativ pentru beneficiari însă la fel de important este și ca aceste autorități să se coordoneze cu celelalte instituții cu atribuții de management și control în vederea menținerii deciziilor asumate de către cele dintâi.

2. Asumarea obiectivului politic național de prevenire a situațiilor de nereguli sancționate prin corecții financiare și fraude prin însărcinarea Ministerului Finanțelor Publice cu prerogative în această direcție

Ministerul Finanțelor Publice este instituția cu rol de prevenție în ce privește eficiența utilizării fondurilor publice și ca atare, trebuie să își asume elaborarea și adoptarea unei Strategii Naționale privind Prevenirea și Combaterea Fraudelor. O astfel de Strategie ar avea un dublu rol: de a sprijini beneficiarii proiectelor din bani publici în prevenirea posibilităților nereguli/fraude, respectiv de a asuma un obiectiv la nivel național de prevenție a neregulilor și mai departe, de creștere a absorbției fondurilor europene și de protejare a intereselor contribuabililor.

3. Întărirea capacității DLAF România de acțiune preventivă prin dezvoltarea unei divizii specializate în analize și propuneri de politică publică, asigurând un schimb de informații și expertiză cu omologii din OLAF

Alături de Ministerul Finanțelor Publice, experții DLAF România trebuie să susțină procesul de prevenție a fraudelor prin dezvoltarea de expertiză în politici publice și promovarea de măsuri care sprijină derularea corectă și orientată spre rezultate a proiectelor implementate. Comunicarea cu omologii din cadrul OLAF trebuie să fie una constant orientată spre sprijinirea beneficiarilor fondurilor europene și prevenirea unor nereguli încă din etapa incipientă. De altfel, acest rol de liant jucat de DLAF/AFCOS în țările membre este subliniat și prin informațiile prezentate pe site-ul OLAF cu privire la misiunea acestor entități în statele membre, între care se numără și aceea de a sprijini cooperarea între autoritățile naționale, organele de cercetare penală și OLAF.

4. Creșterea transparenței la toate nivelurile de management cu privire la proiectele implementate cu fonduri externe nerambursabile

În orice domeniu de activitate, transparența asigură un management eficient al fondurilor, respectiv creșterea încrederii beneficiarilor în activitățile desfășurate și rezultatele așteptate. O mai mare transparență atât a autorităților de management și control față de beneficiarii proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile cât și a beneficiarilor înșiși față de activitățile derulate și rezultatele obținute ar contribui în mod semnificativ la reducerea suspiciunilor de fraudă și a neregulilor.

5. Încurajarea schimburilor de experiență/informații între structurile publice dar și între cele ale societății civile din statele membre UE și între acestea și OLAF

Prevenirea neregulilor și a suspiciunilor de fraudă înseamnă, în primul rând, instruirea corespunzătoare atât a beneficiarilor fondurilor nerambursabile cât și a autorităților de management și control în identificarea timpurie a neregulilor și corectarea acestora în termen util. Pentru aceasta, schimburile de experiență între autoritățile publice și reprezentanții societății civile din statele membre UE respectiv cu reprezentanții OLAF pot constitui o premisă pentru creșterea capacității ambelor categorii de entități în implementarea proiectelor.

***

Sugestiile de mai sus reprezintă, în opinia autorilor, doar câteva direcții de acțiune prioritare menite să orienteze resursele statului român pe linia consolidării capacității locale de gestionare a fondurilor europene cu respectarea deplină a intereselor europene, resursele nerambursabile europene fiind capitale pentru proiectele de dezvoltare ale României. Recomandări punctuale de consolidare a cooperării interinstituționale în vederea identificării timpurii și prevenirii riscurilor cu fonduri europene, respectiv recomandări utile pentru beneficiari de evitare a situațiilor care pot genera nereguli în managementul proiectului au fost formulate în cadrul a două Ghiduri distincte, care sunt disponibile public în format electronic pentru toate entitățile/persoanele interesate.

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 66 din 29 iunie 2011 (actualizată) privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora (actualizată până la data de 7 aprilie 2015)

Având în vedere necesitatea:

- implementării măsurilor anticriză inițiate de Guvernul României pentru accelerarea gradului de absorbție a fondurilor externe nerambursabile destinate României și utilizarea eficientă a acestora;
- adoptării unor măsuri de sprijin pentru asigurarea unei bune gestiuni financiare a fondurilor europene, atât de către beneficiari, cât și de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, prin introducerea unor măsuri de prevenire a apariției neregulilor în gestionarea fondurilor europene (în special a celor privind conflictele de interese), în absența cărora - în contextul procesului continuu de selecție a proiectelor - există riscul permanent al finanțării unor proiecte/contracte a căror contravaloare nu va putea fi solicitată/rambursată de Comisia Europeană;
- implementării principiului proporționalității, în absența căruia au fost deja și pot fi în continuare stabilite debite excesive în sarcina beneficiarilor fondurilor europene, inclusiv a instituțiilor publice finanțate de la bugetul de stat;
- introducerii în cadrul național de reglementare a unor prevederi care să asigure posibilitatea aplicării legislației în domeniul neregulilor și pentru proiecte finanțate din alte instrumente de finanțare postaderare, cum este Facilitatea Schengen sau din Mecanismul Financiar SEE și din alte programe finanțate de donatorii publici internaționali, în cadrul cărora s-au identificat posibile nereguli, a căror constatare și recuperare nu poate fi efectuată în prezent;
- finalizării cât mai urgente a procedurilor de constatare și recuperare de la debitori a sumelor reprezentând corecții financiare stabilite, în conformitate cu prevederile reglementărilor comunitare, ca urmare a constatării unor nereguli de sistem sau ca urmare a identificării unor nereguli în aplicarea de către beneficiarii publici a prevederilor legale privind achizițiile publice, în scopul evitării blocajului implementării proiectelor de investiții, inclusiv a celor majore, finanțate prin instrumente structurale, întrucât toate aceste aspecte vizează interesul public și constituie situații urgente și extraordinare a căror reglementare nu mai poate fi amânată, în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Capitolul I Dispoziții generale

Secțiunea 1 Domeniul de aplicare

Articolul 1

(1) Prezenta ordonanță de urgență reglementează activitățile de prevenire, de constatare a neregulilor, de stabilire și de recuperare a creanțelor bugetare rezultate din neregulile apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, precum și de raportare a neregulilor către Comisia Europeană sau către alți donatori internaționali.

(2) Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se aplică autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene și oricăror alte instituții publice care au atribuții privind prevenirea, constatarea unei nereguli, stabilirea și urmărirea încasării creanțelor bugetare rezultate din nereguli apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și a fondurilor publice naționale aferente acestora, beneficiarilor de fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora, precum și oricăror alți operatori economici cu capital public sau privat care desfășoară activități finanțate din fonduri europene în baza unor acte juridice.

Secțiunea a 2-a Definirea unor termeni

Articolul 2

(1) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) neregulă - orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale și/sau europene, precum și cu prevederile contractelor ori a altor angajamente legal încheiate în baza acestor dispoziții, ce rezultă dintr-o acțiune sau inacțiune a beneficiarului ori a autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene, care a prejudiciat sau care poate prejudicia bugetul Uniunii Europene/bugetele

donatorilor publici internaționali și/sau fondurile publice naționale aferente acestora printr-o sumă plătită necuvenit;

a¹) nereguli cu caracter sistemic/de sistem - nereguli generate de modul în care sunt îndeplinite cerințele-cheie ale sistemelor de management și control care se produc ca urmare a unor deficiențe de proiectare a procedurilor de management și control, a unor erori sistematice de aplicare a procedurilor de management și control sau din necorelarea prevederilor legislației naționale cu reglementările comunitare;

Lit. a¹) a alin. (1) al art. 2 a fost introdusă de pct. 1 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

b) fraudă - infracțiunea săvârșită în legătură cu obținerea ori utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, încrimată de Codul penal ori de alte legi speciale;

c) fonduri europene - sumele provenite din asistența financiară nerambursabilă acordată României din bugetul general al Uniunii Europene și/sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei;

d) fonduri publice naționale aferente fondurilor europene - sumele provenite din bugetul general consolidat, utilizate pentru: asigurarea cofinanțării, plata prefinanțării, înlocuirea fondurilor europene în situația indisponibilității/sistării temporare a plății acestor fonduri, completarea fondurilor europene în vederea finalizării proiectelor, precum și alte categorii de cheltuieli legal reglementate în acest scop;

e) autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene - autoritățile de management în cadrul programelor finanțate din instrumente structurale, de coeziune, din Fondul European pentru Pescuit, din fonduri aferente Instrumentului de asistență pentru preaderare, autoritățile care asigură gestionarea Instrumentului European de Vecinătate și Parteneriat ENPI, Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură în cadrul programelor de finanțare a politicii agricole comune, agențiile de implementare - inclusiv Oficiul de Plăți și Contractare PHARE - în cadrul programelor PHARE, Oficiul de Plăți și Contractare PHARE - în cadrul Facilității Schengen, Facilității de Tranziție și al Mecanismului Financiar SEE 2004-2009, cu excepția proiectelor delegate, operatorii de program în cadrul Mecanismului Financiar SEE 2009-2014 și Mecanismului Financiar Norvegian 2009-2014, precum și autoritățile naționale responsabile de participarea României la alte programe finanțate din fonduri europene;

Lit. e) a alin. (1) al art. 2 a fost modificată de pct. 1 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

f) autorități de certificare - toate structurile cu funcțiuni de certificare a cheltuielilor finanțate din fondurile europene și/sau din fondurile publice naționale aferente acestora, stabilite prin reglementările donatorilor și reglementări naționale;

g) beneficiar - orice persoană fizică sau juridică de drept public ori privat, așa cum este aceasta definită pentru fiecare program în reglementările europene incidente și documentele programului respectiv și care este fie direct sau indirect parte în contractul/acordul/decizia/ordinul de finanțare finanțat integral sau parțial din fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora ori, după caz, din fonduri provenite de la alți donatori publici internaționali, fie persoană fizică sau juridică îndreptățită să primească, numai pe baza unei cereri de plată, subvenții ori ajutoare care sunt finanțate din instrumentele de finanțare a politicii agricole comune, în conformitate cu prevederile legale naționale și/sau comunitare în vigoare;

h) activitatea de constatare a neregulilor - activitatea de control/investigare desfășurată de autoritățile competente în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență, în vederea stabilirii existenței unei nereguli;

i) activitatea de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din nereguli - activitatea prin care se stabilește și se individualizează obligația de plată rezultată din neregula constatată, prin emiterea unui titlu de creanță;

j) creanțe bugetare rezultate din nereguli - sumele de recuperat ca urmare a constatării unei nereguli în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;

k) activitatea de recuperare a creanțelor bugetare rezultate din nereguli - exercitarea funcției administrative de către autoritățile competente în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență, în vederea stingerii creanțelor bugetare rezultate din nereguli;

l) raportarea neregulilor - toate activitățile care conduc la informarea Comisiei Europene - Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sau a donatorilor publici internaționali, conform obligațiilor asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene ori de parte a unui acord/memorandum semnat de România cu un donator public internațional, cu privire la constatarea unei nereguli, care are la bază actul de constatare primară administrativă;

m) compensare din alte fonduri - stingerea creanței bugetare rezultate din nereguli de către organele fiscale ale Autorității Naționale de Administrare Fiscală, conform Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de

procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

n) principiul proporționalității - orice măsură administrativă adoptată trebuie să fie adecvată, necesară și corespunzătoare scopului urmărit, atât în ceea ce privește resursele angajate în constatarea neregulilor, cât și în ceea ce privește stabilirea creanțelor bugetare rezultate din nereguli, ținând seama de natura și frecvența neregulilor constatate și de impactul financiar al acestora asupra proiectului/programului respectiv;

o) aplicare de corecții financiare - măsurile administrative luate de autoritățile competente, în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență, care constau în excluderea de la finanțarea din fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora a cheltuielilor pentru care a fost constatată o neregulă;

o¹) aplicare de deduceri procentuale definitive sau temporare din declarațiile de cheltuieli - reducerea sumelor declarate către Uniunea Europeană/donatorul public internațional, aferente unor proiecte finanțate din instrumente structurale, din fondurile aferente Instrumentului de asistență pentru preaderare și din Fondul European pentru Pescuit, cu sume care reprezintă o cotă procentuală stabilită ca urmare a constatării într-un raport de audit elaborat de Autoritatea de Audit sau de Comisia Europeană/Curtea Europeană de Conturi a unor nereguli de sistem.

Lit. o¹) a alin. (1) al art. 2 a fost introdusă de pct. 1 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

p) mecanismul deducerilor - sistemul agreat de donatorul fondurilor europene și România, prin care corecția financiară aplicată de autoritățile române se efectuează cu ocazia primei declarații de cheltuieli, după constatarea neregulilor;

q) mecanismul recuperărilor - sistemul agreat de Comisia Europeană/donatorul public internațional și România, prin care corecția financiară aplicată de autoritățile române se reflectă în prima declarație de cheltuieli, emisă după recuperarea creanței bugetare rezultate din nereguli;

r) donator public internațional - statul sau gruparea de state europene care oferă României finanțarea anumitor operațiuni sau programe fără contrapartidă;

s) activitatea de prevenire a neregulilor - identificarea și gestionarea riscurilor, elaborarea și urmărirea aplicării procedurilor de management și a celorlalte instrumente de control intern, care să asigure corectitudinea acordării și utilizării fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;

ș) deducere din plăți - modalitatea de stingere a creanțelor bugetare rezultate din nereguli de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, din plăți datorate debitorului în baza contractelor/acordurilor/deciziilor/ordinelor de finanțare, cu reflectarea corespunzătoare a operațiunii în evidențele contabile;

t) structuri verificate - beneficiarul asistenței din fonduri europene, orice structură de implementare, orice persoană fizică ori juridică ce se află într-o relație contractuală în cadrul proiectelor/programelor finanțate din fonduri europene și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora, inclusiv beneficiarii persoane fizice sau juridice îndreptățite să primească, numai pe baza unei cereri de plată, subvenții ori ajutoare care sunt finanțate din fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora în cadrul politicii agricole comune și din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013;

Lit. t) a alin. (1) al art. 2 a fost modificată de pct. 1 al art. unic din LEGEA nr. 196 din 26 iunie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 3 iulie 2013, care introduce pct. 1¹ al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

ț) structuri de implementare - organismul de implementare, autoritatea de management, autoritatea de implementare, organismul intermediar, alte structuri cu funcțiuni delegate etc., așa cum sunt acestea definite de reglementările comunitare și de memorandumurile/acordurile de finanțare încheiate cu Uniunea Europeană/donatorul public internațional și stabilite prin reglementările și acordurile la nivel național;

u) sumă plătită necuvenit - plata nedatorată, așa cum este aceasta prevăzută în dreptul civil, acordată unui beneficiar sau realizată în numele unui beneficiar, care provine din fonduri europene și/sau fonduri publice aferente acestora;

v) debitor - persoana fizică sau juridică în sarcina căreia se stabilește o creanță bugetară rezultată din nereguli, în vederea recuperării acesteia.

x) constatări cu implicații financiare sau cu posibile implicații financiare - constatările formulate în actele de control/audit întocmite de reprezentanții Uniunii Europene/donatorului public internațional, cele din actele de control emise de DLAF, cele din rapoartele de audit emise de Autoritatea de audit de pe lângă Curtea de Conturi a României (denumită în continuare Autoritatea de audit)/de structurile de audit intern/de structurile de audit extern, cele din rapoartele de verificare la fața locului emise de autoritatea de certificare, cele din rapoartele de control ale Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice,

precum și constatările formulate de autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene rezultate în urma activității proprii de verificare administrativă și/sau la fața locului, care se referă la cheltuieli care au fost plătite/rambursate beneficiarilor de autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene și care sunt considerate fie integral neeligibile, fie, în cazul identificării unor abateri în aplicarea prevederilor reglementărilor în vigoare în domeniul achizițiilor, parțial neeligibile.

Lit. x) a alin. (1) al art. 2 a fost introdusă de pct. 1 al art. XV din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 26 din 6 iunie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 392 din 12 iunie 2012.

y) decertificarea - reducerea, din următoarea declarație de cheltuieli transmisă Comisiei Europene/donatorului public internațional, a sumelor care reprezintă valoarea unor cheltuieli finanțate din instrumente structurale, din fondurile aferente Instrumentului de asistență pentru preaderare și din Fondul European pentru Pescuit, care au fost deja certificate către Comisia Europeană/donatorul public internațional, al căror caracter neeligibil a fost determinat ulterior certificării lor, indiferent dacă pentru aceste sume s-au emis sau nu titluri de creanță. Decertificarea este o operațiune cu caracter definitiv sau temporar.

Lit. y) a alin. (1) al art. 2 a fost modificată de pct. 2 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

(2) Fondurilor europene le sunt aplicate normele juridice comune fondurilor publice, cu excepția cazului în care normele europene prevăd altfel.

(3) Sumele provenite din bugetele altor donatori publici internaționali sunt asimilate fondurilor europene și li se aplică același regim juridic.

(4) Termenii «autoritate de management», «organism intermediar», «operator economic», «operațiune», «eligibilitate», «conflict de interese», «neregulă sistemică», «prag de materialitate a erorilor», «prejudiciu», «verificare administrativă», «proiect delegat», «indicii de fraudă», «raport de inspecție al OLAF», «registru debitorilor», «act de constatare primară administrativă», precum și principiile liberei concurențe, tratamentul egal și nediscriminatoriu și transparenței au semnificația dată de reglementările incidente și de ghidurile lor de aplicare, emise de Uniunea Europeană/donatorul public internațional.

Alin. (4) al art. 2 a fost modificat de pct. 3 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

(5) Termenii de "legalitate", "regularitate", "conformitate", "control intern", "eficiență", "eficacitate", "economicitate", "control financiar preventiv", "audit public intern", "inspecție", "bună gestiune financiară" au semnificația dată de Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Notei de constatare a neregulilor și de aplicare a corecțiilor financiare i se aplică toate prevederile prezentei ordonanțe de urgență aplicabile procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.

(7) Activității de stabilire a corecțiilor financiare i se aplică toate prevederile prezentei ordonanțe de urgență aplicabile activității de stabilire a creanțelor bugetare.

Capitolul II Activitatea de prevenire a neregulilor

Secțiunea 1 Reguli generale și principii

Articolul 3

(1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene și beneficiarii sunt obligați, în activitatea lor, să elaboreze și să aplice proceduri de management și control care să asigure corectitudinea acordării și utilizării acestor fonduri, precum și respectarea principiilor bunei gestiuni financiare, așa cum este aceasta definită în legislația comunitară.

(2) În activitatea de selecție și aprobare a solicitărilor de sprijin financiar, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația utilizării de reguli și proceduri care să asigure respectarea următoarelor principii:

- a) o bună gestiune financiară bazată pe aplicarea principiilor economicității, eficacității și eficienței;
- b) respectarea principiilor de liberă concurență și de tratament egal și nediscriminatoriu;
- c) transparența - punerea la dispoziția tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la aplicarea procedurii pentru acordarea fondurilor europene;
- d) prevenirea apariției situațiilor de conflict de interese în cursul întregii proceduri de selecție a proiectelor de

finanțat;

e) excluderea cumulului - activitatea ce face obiectul cererii de finanțare din fonduri europene nu poate să beneficieze de sprijin financiar din alte surse de finanțare nerambursabilă, cu excepția sumelor ce constituie ajutor de stat acordat în condițiile legii.

(3) Principiile prevăzute la alin. (2) lit. a)-d) se aplică în mod corespunzător și în activitatea efectuată de beneficiar pentru executarea contractului de finanțare nerambursabilă.

Articolul 4

Entitățile publice care au calitatea de autorități cu competențe în gestionarea fondurilor europene sau de beneficiari ai programelor finanțate integral sau parțial din fonduri europene și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora au obligația organizării și exercitării activității de control intern, de control preventiv și de identificare și gestionare a riscurilor, precum și a exercitării activității de audit intern, în conformitate cu prevederile legislației naționale și comunitare în vigoare, precum și cu Standardele internaționale de audit.

Art. 4 a fost modificat de pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

Articolul 5

Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația:

- a) pregătirii și evaluării profesionale continue a personalului propriu;
- b) luării tuturor măsurilor necesare prevenirii neregulilor și fraudelor, inclusiv prin activități ce constau în informarea corectă și la timp a beneficiarilor asupra riscului producerii de nereguli și fraude, în special, în ceea ce privește indiciile de fraudă;
- c) implementării corespunzătoare și la timp a recomandărilor formulate de organisme de control și audit intern și extern, naționale și europene, în aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență;
- d) întreprinderii măsurilor necesare pentru a se asigura atât de rezonabilitatea valorilor cuprinse în bugetele orientative din contractele/acordurile/ordinele/deciziile de finanțare, de realitatea și regularitatea ofertelor prezentate în cadrul procedurilor de achiziție utilizate, cât și de rezonabilitatea prețurilor cuprinse în contractele de achiziții de lucrări, bunuri și servicii.
- e) analiza rezonabilității valorilor cuprinse în bugetele orientative care vor sta la baza contractelor/acordurilor/ordinelor/deciziilor de finanțare se aplică numai în cazul în care proiectul respectiv nu a făcut anterior obiectul unei aprobări financiare explicite din partea Comisiei Europene.

Lit. e) a art. 5 a fost introdusă de pct. 3 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

Articolul 6

(1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația de a exclude integral sau parțial de la rambursarea/plata cheltuielilor efectuate și declarate de beneficiari acele cheltuieli care nu respectă condițiile de legalitate, regularitate ori conformitate stabilite prin prevederile legislației naționale și comunitare în vigoare, în situația în care - în procesul de verificare a solicitărilor de plată - acestea determină existența unor astfel de cheltuieli.

(2) Excluderea integrală sau parțială de la plată, în situația prevăzută la alin. (1), se aplică în mod corespunzător și în cazul cererilor de plată a drepturilor beneficiarilor instrumentelor de finanțare a politicii agricole comune și a politicii comune pentru pescuit.

(3) În aplicarea prevederilor alin. (1), autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația aplicării de reduceri procentuale din sumele solicitate la plată de către beneficiari, în situația în care constată cel puțin una din abaterile prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență, în raport cu:

- a) reglementările naționale în vigoare în domeniul achizițiilor publice;
- b) reglementările comunitare aferente programelor cărora le sunt aplicabile alte prevederi decât Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- c) procedurile sau instrucțiunile specifice de achiziții aplicabile beneficiarilor privați, alții decât autoritățile contractante.

Alin. (3) al art. 6 a fost modificat de pct. 1 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 47 din 26 iunie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 480 din 28 iunie 2014.

(3¹) Ratele reducerilor procentuale aplicate conform prevederilor alin. (3) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Alin. (3¹) al art. 6 a fost introdus de pct. 2 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 47 din 26 iunie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 480 din 28 iunie 2014.

(3²) Tipurile de abateri de la aplicarea prevederilor privind procedurile de achiziție prevăzute în anexă sunt cele care au fost constatate cel mai frecvent ca urmare a activității de verificare/control/audit. Pentru alte abateri care nu sunt definite în anexă autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene aplică reduceri procentuale în concordanță cu principiul proporționalității sau, acolo unde este posibil, prin analogie cu abaterile identificate în anexă.

Alin. (3²) al art. 6 a fost introdus de pct. 2 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 47 din 26 iunie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 480 din 28 iunie 2014.

(3³) Pentru abaterile de la aplicarea prevederilor privind procedurile de achiziție de natură formală, care nu au niciun potențial impact financiar, nu se aplică reduceri procentuale. Situațiile care pot fi constatate ca fiind fără impact financiar sunt prevăzute în normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

Alin. (3³) al art. 6 a fost introdus de pct. 2 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 47 din 26 iunie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 480 din 28 iunie 2014.

(3⁴) În cazul în care, pentru același contract de achiziție verificat, se constată existența mai multor abateri privind regimul achizițiilor pentru care trebuie aplicate reducerile procentuale prevăzute în anexă, se va aplica valoarea cea mai mare a reducerii procentuale propuse.

Alin. (3⁴) al art. 6 a fost introdus de pct. 2 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 47 din 26 iunie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 480 din 28 iunie 2014.

(4) În aplicarea prevederilor alin. (1) și având în vedere principiul proporționalității, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația de a face reduceri procentuale din sumele solicitate la rambursarea/plata finală, reprezentând cheltuieli efectuate și declarate de beneficiari, în situația în care constată neîndeplinirea sau îndeplinirea parțială a indicatorilor/obiectivelor proiectelor finanțate din fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora, pentru care beneficiarii și-au angajat răspunderea realizării, în perioada de implementare a contractelor/acordurilor/ deciziilor/ordinelor de finanțare nerambursabilă ori a altor tipuri de contracte multianuale, cu excepția cazurilor în care regulile stabilite de donatorul public internațional prevăd altfel.

Alin. (4) al art. 6 a fost modificat de pct. 4 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

(5) Reducerile prevăzute la alin. (4) se efectuează în funcție de gradul de realizare a indicatorilor/obiectivelor, în conformitate cu procedurile specifice stabilite de fiecare autoritate cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

Alin. (5) al art. 6 a fost modificat de pct. 4 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Articolul 7

(1) În situația în care, în urma verificărilor administrative și/sau la fața locului, autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene consideră necesare investigații suplimentare pentru a stabili eligibilitatea cheltuielilor care i-au fost solicitate la rambursare/plată de către un beneficiar, aceasta are dreptul, înainte de rambursarea/plata sumelor către beneficiar, să se adreseze pentru realizarea acestor investigații structurilor de control prevăzute la art. 20 alin. (1), alin. (2) lit. b) și alin. (4).

Alin. (1) al art. 7 a fost modificat de pct. 5 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

(2) Verificările efectuate de structurile de control prevăzute la art. 20 alin. (1), alin. (2) lit. b) și alin. (4) în vederea constatării caracterului eligibil al unor cheltuieli solicitate de un beneficiar înainte de

rambursarea/plata lor de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene se organizează și se desfășoară după proceduri proprii și reprezintă o activitate distinctă de activitatea organizată și desfășurată în aplicarea prevederilor art. 21 alin. (1)-(16).

Art. 7 a fost modificat de pct. 5 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

Articolul 8

(2) În cazul în care, ca urmare a sesizării menționate la alin. (1), organul de urmărire penală transmite cazul spre soluționare instanțelor de judecată, autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene are obligația luării următoarelor măsuri până la pronunțarea deciziei definitive a instanței privind caracterul penal sau nepenal al faptei incriminate:

- a) pentru beneficiarii privați suspendă aplicarea prevederilor contractului/deciziei/ordinului/acordului de finanțare și în mod subsecvent suspendă plata/rambursarea tuturor sumelor solicitate de beneficiar;
- b) pentru beneficiarii publici suspendă plata/rambursarea tuturor sumelor solicitate de beneficiar aferente contractului economic pentru care a fost formulată sesizarea.

(3) Prevederile alin. (2) nu aduc atingere dreptului autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene de a lua măsuri privind suspendarea plăților/rambursărilor către beneficiari în baza prevederilor cuprinse în contractele/deciziile/ordinele/acordurile de finanțare. În acest caz, la solicitarea beneficiarului, se poate aplica drept măsură subsecventă și suspendarea aplicării prevederilor contractelor/deciziilor/ordinelor/acordurilor de finanțare în vederea prelungirii perioadei de implementare a acestora.

Alin. (3) al art. 8 a fost introdus de pct. 3 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

Art. 8 a fost modificat de pct. 6 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Articolul 9

Pentru cheltuielile incluse în solicitările/cererile de plată ale beneficiarilor care nu respectă condițiile de legalitate, regularitate sau conformitate stabilite prin prevederile legislației naționale și comunitare, identificate de autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene înainte de efectuarea plății, nu se aplică:

- a) procedura de constatare a neregulii prevăzută la art. 21;
- b) procedura de raportare a neregulilor prevăzută la art. 58 și 59, cu excepția cazurilor menționate la art. 8, pentru care DLAF comunică autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene că a sesizat parchetul competent să efectueze cercetarea penală.

Secțiunea a 2-a Reguli în materia conflictului de interese

Articolul 10

(1) Persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare nu pot fi solicitanți și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant.

(2) Încălcarea prevederilor alin. (1) se sancționează cu excluderea solicitantului din procedura de selecție.

(3) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația să solicite instanței anularea contractului/acordului/deciziei de finanțare care a fost încheiat/emisă cu încălcarea prevederilor alin. (1).

(4) În cazul în care autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene solicită completări ale documentației depuse în vederea verificării/evaluării, această activitate nu are caracter de consultanță.

Articolul 11

(1) Nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție următoarele persoane:

- a) cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți;
- b) soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul

de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți;

c) cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și persoanelor implicate în procesul de verificare/aprobare/plată a cererilor de rambursare/plată prezentate de beneficiari.

(3) Încălcarea prevederilor alin. (1) se sancționează cu excluderea solicitantului din procedura de selecție.

(4) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația să solicite instanței anularea contractului/acordului/deciziei de finanțare încheiat/emise cu încălcarea prevederilor alin. (1).

(5) Încălcarea prevederilor alin. (2) se sancționează cu deduceri/excluderi din cheltuielile solicitate la plată/rambursare, în funcție de prejudiciul posibil de provocat ori deja provocat fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora.

Articolul 12

(1) Persoanele care participă direct la procedura de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție, precum și cele implicate în procesul de verificare/aprobare/plată a cererilor de rambursare/plată prezentate de beneficiari sunt obligate să depună o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu se află în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 10 și 11.

(2) În situația în care, în cursul procedurii de verificare/evaluare/aprobare, aceste persoane descoperă sau constată o legătură de natura celor menționate la art. 10 și 11, acestea sunt obligate să o semnaleze și să înceteze de îndată să participe la procedura de verificare, evaluare sau aprobare.

Articolul 13

(1) Beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat nu au dreptul de a angaja persoane fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare în cadrul procedurii de selecție pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare.

(2) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația să solicite instanței anularea contractului de finanțare care a fost încheiat, în cazul încălcării prevederilor alin. (1).

Articolul 14

(1) Pe parcursul aplicării procedurii de achiziție, beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita situațiile de natură să determine apariția unui conflict de interese, și anume a situației în care există legături între structurile acționariatului beneficiarului și ofertanții acestuia, între membrii comisiei de evaluare și ofertanți sau în care ofertantul câștigător deține pachetul majoritar de acțiuni în două firme participante pentru același tip de achiziție.

(2) Încălcarea prevederilor alin. (1) se sancționează cu deduceri/excluderi din cheltuielile solicitate la plată/rambursare, în funcție de prejudiciul posibil de provocat ori deja provocat fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora.

Articolul 15

(1) La depunerea ofertei în cadrul unei proceduri de achiziții, ofertantul este obligat să depună o declarație conform căreia nu se află în conflict de interese, așa cum este acesta definit la art. 14.

(2) Dacă apare o situație de conflict de interese pe perioada derulării procedurii de achiziție, ofertantul are obligația să notifice în scris, de îndată, entitatea care a organizat această procedură și să ia măsuri pentru înlăturarea situației respective.

Articolul 16

(1) Dispozițiile prezentei secțiuni se completează corespunzător cu prevederile legislației naționale referitoare la conflictul de interese.

(2) Dispozițiile art. 10, 11 și 12 nu se aplică personalului Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, în acest caz fiind aplicabile prevederile în materia conflictului de interese din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2006 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, prin reorganizarea Agenției SAPARD", aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 198/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Alin. (2) al art. 16 a fost introdus de pct. 6 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

Capitolul III Constatarea neregulilor și stabilirea creanțelor bugetare rezultate din nereguli

Articolul 17

Orice acțiune întreprinsă în sensul constatării unei nereguli și al stabilirii creanțelor bugetare rezultate din nereguli se realizează cu aplicarea principiului proporționalității, ținându-se seama de natura și de gravitatea neregulii constatate, precum și de amploarea și de implicațiile financiare ale acesteia.

Art. 17 a fost modificat de pct. 4 al art. XV din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 26 din 6 iunie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 392 din 12 iunie 2012.

Articolul 18

(1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația să înregistreze și să transmită, în scopul investigării, în termen de 10 zile lucrătoare, structurilor de control prevăzute la art. 20 toate constatările cu implicații financiare sau cu posibile implicații financiare.

Alin. (1) al art. 18 a fost modificat de pct. 7 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

(2) De asemenea, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația primirii, înregistrării, analizării și, după caz, transmiterii, în termen de 5 zile lucrătoare, către structurile de control prevăzute la art. 20 a tuturor sesizărilor pe care le primesc direct sau prin intermediul altor instituții ale statului și care privesc programele pe care le gestionează.

(3) Sesizarea care nu îndeplinește condițiile legate de posibilitatea identificării programului, schemei de plată, operațiunii și/sau a beneficiarului la care se referă se clasează.

Articolul 19

(1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația de a nu include temporar, total sau parțial, în declarațiile de cheltuieli sumele plătite de acestea care fac obiectul constatărilor prevăzute la art. 18 alin. (1) și al sesizărilor prevăzute la art. 18 alin. (2), până la finalizarea procedurilor prevăzute la art. 21, cu excepția cazului în care normele Uniunii Europene/donatorului public internațional prevăd altfel.

Alin. (1) al art. 19 a fost modificat de pct. 8 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

(2) Obligația prevăzută la alin. (1) se aplică și autorităților de certificare referitor la declarațiile de cheltuieli emise către Comisia Europeană/donatorul public internațional.

(3) Constatările cu implicații financiare și/sau sesizările prevăzute la art. 18 alin. (2) despre care autoritatea de certificare este informată după finalizarea întocmirii declarației de cheltuieli sunt luate în considerare în procedura de certificare a următoarei declarații de cheltuieli.

Alin. (3) al art. 19 a fost introdus de pct. 9 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Articolul 20

(1) Activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare/corecțiilor financiare se efectuează de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, prin structuri de control organizate în acest scop în cadrul acestora.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1):

a) abrogată;

Lit. a) a alin. (2) al art. 20 a fost abrogată de pct. 9 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

b) structurile de control din cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii efectuează activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare aferente măsurilor ex-ISPA din domeniul transporturilor;

c) activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare poate fi efectuată de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene și prin echipe de control organizate în acest scop în cadrul acestora;

Lit. c) a alin. (2) al art. 20 a fost modificată de pct. 10 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

d) constatarea neregulilor și stabilirea creanțelor bugetare se realizează de către o structură de control din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, în următoarele situații:

1. la solicitarea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene sau, după caz, a autorității de certificare, în situațiile de incompatibilitate prevăzute la alin. (3);
2. atunci când autoritatea de certificare constată că nu au fost valorificate integral constatările cu implicații financiare sau cu posibile implicații financiare din rapoartele sale de verificare.

Lit. d) a alin. (2) al art. 20 a fost introdusă de pct. 11 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

(3) În cazul în care structura de control este organizată în interiorul autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene, atunci aceasta este incompatibilă în ceea ce privește constatarea neregulilor și stabilirea creanțelor bugetare, în situațiile în care:

- a) este necesară investigarea unor posibile nereguli în gestiunea fondurilor europene pentru care autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene are calitatea de beneficiar;
- b) este necesară investigarea unor posibile nereguli, altele decât cele prevăzute la lit. a), pentru care autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene poate fi stabilită ca debitor.

(4) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene pot delega activități de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare organismelor intermediare care funcționează în cadrul unei instituții publice.

(5) Structura de control organizată în instituția publică în care funcționează organismul intermediar nu este competentă în constatarea neregulilor și stabilirea creanțelor bugetare, în situațiile în care:

- a) este necesară investigarea unor posibile nereguli în gestionarea fondurilor europene pentru care organismul intermediar are calitatea de beneficiar;
- b) este necesară investigarea unor posibile nereguli, altele decât cele prevăzute la lit. a), pentru care organismul intermediar poate fi stabilit ca debitor.

(6) Pentru situațiile prevăzute la alin. (5), activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare se efectuează de către structurile de control prevăzute la alin. (1).

(7) Abrogat.

Alin. (7) al art. 20 a fost abrogat de pct. 12 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

(8) Indiferent de modul de organizare a structurilor/echipelor de control, membrilor acestora li se aplică în mod corespunzător prevederile art. 10-12.

(9) Personalul cu atribuții de control, care activează în cadrul structurilor de control prevăzute la alin. (1), (2) și (5), trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) studii universitare în domeniul economic, administrativ, juridic sau tehnic, finalizate cu diplomă de licență în unul dintre aceste domenii;
- b) vechime în domeniul gestiunii sau controlului/auditului fondurilor publice ori în domeniul controlului/auditului fondurilor private de cel puțin 3 ani.

Alin. (9) al art. 20 a fost modificat de pct. 10 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Articolul 21

(1) Activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare/corecțiilor financiare se desfășoară de către structurile/echipele de control prevăzute la art. 20.

(2) În termen de maximum 10 zile de la primirea de către structura de control competentă conform prevederilor art. 20 a oricărei solicitări ca urmare a aplicării prevederilor art. 18, aceasta are obligația organizării activității de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.

(3) Fac excepție de la prevederile alin. (2) actele de control emise de DLAF, rapoartele de inspecție emise de OLAF și documentele de constatare emise de Autoritatea de Audit pentru care este aplicabilă procedura prevăzută la alin. (25) și (26).

(4) Constatărilor cu implicații financiare din actele de control/audit întocmite de reprezentanții Uniunii Europene/donatorului public internațional, precum și celor din rapoartele de audit emise de Autoritatea de

Audit la închiderea programelor/proiectelor, li se aplică cu prioritate prevederile alin. (2) încă din stadiul de proiect al actului de control/raportului de audit.

(5) În vederea constatării neregulilor și stabilirii creanțelor bugetare, conducerea instituției publice în cadrul căreia funcționează structura de control în situațiile de excepție/derogare prevăzute la art. 20 alin. (2) lit. b) și d) și, după caz, la art. 20 alin. (4), respectiv conducerea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene, în celelalte situații, aprobă:

- a) componența nominală a echipei care va efectua verificarea și constatarea;
- b) durata activității de verificare;
- c) mandatul privind obiectul verificărilor, stabilirea creanței bugetare rezultate din nereguli și a debitorilor;
- d) structura sau structurile verificate.

Alin. (5) al art. 21 a fost modificat de pct. 14 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

(6) În cazul în care sunt necesare activități de verificare la fața locului, echipa nominalizată va notifica structura supusă verificării cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data declanșării acțiunii, precizându-se scopul și durata acesteia.

(7) Se exceptează de la prevederile alin. (6) cazurile în care notificarea ar putea prejudicia obiectul verificărilor.

(8) Structurile verificate au obligația de a prezenta la termenele stabilite toate datele și documentele solicitate, necesare pentru realizarea controlului, precum și de a acorda tot sprijinul necesar pentru desfășurarea activității de verificare în bune condiții.

(9) Pe parcursul verificărilor, echipa de control împuternicită are acces, pentru realizarea obiectivelor verificării, la toate datele și documentele, în sedii, pe terenuri, în mijloace de transport sau în alte spații folosite în scopuri economice, care au legătură cu obiectivele proiectului.

(10) Membrii echipei de control pot solicita de la structurile supuse verificărilor date, informații, precum și copii, certificate pentru conformitate, ale documentelor care au exclusiv legătură cu proiectul verificat, iar acestea au obligația de a le pune la dispoziție la data solicitată.

(11) Pe parcursul activităților de constatare, structura verificată are dreptul să își exprime punctul de vedere, care se analizează de echipa de verificare.

(12) Pentru bunurile, serviciile și lucrările executate, rezultate din activitățile și operațiunile financiare care fac obiectul verificărilor, structurile de control prevăzute la art. 20 pot solicita persoanelor fizice/juridice autorizate efectuarea de expertize de specialitate în condițiile legii.

(13) Verificările se finalizează prin întocmirea unui procesverbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare sau a unei note de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare.

(14) Înainte de aprobare, proiectul procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare se prezintă structurii verificate, acordându-se acesteia posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere.

(15) Structura verificată are dreptul să prezinte în scris structurii de control prevăzute la art. 20 punctul său de vedere cu privire la constatările acesteia în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii proiectului procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.

(15¹) Fac excepție de la prevederile alin. (14) și (15) titlurile de creanță care sunt întocmite pentru beneficiarii persoane fizice sau juridice îndreptățite să primească, numai pe baza unei cereri de plată, subvenții ori ajutoare care sunt finanțate din fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora în cadrul politicii agricole comune și din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013.

Alin. (15¹) al art. 21 a fost introdus de pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 196 din 26 iunie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 3 iulie 2013, care introduce pct. 3¹ al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

(16) Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare se aprobă de conducerea instituției publice în cadrul căreia funcționează structura de control, respectiv conducerea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene - dacă structura de control este organizată în cadrul acesteia.

(17) Modelul procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

(18) Se exceptează de la aplicarea prevederilor alin. (1)-(16) și ale art. 58 și 59 erorile de calcul/scriere care se rectifică de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene sau autoritățile de certificare, din proprie inițiativă.

(19) Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare este act administrativ în sensul Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(20) Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare/Nota de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare constituie titlu de creanță și se emite în vederea stingerii acestei creanțe.

(21) Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare trebuie să conțină următoarele elemente: denumirea autorității emitente, data la care a fost emis, datele de identificare a debitorului sau a persoanei împuternicite de debitor, cuantumul creanței bugetare stabilite în urma constatărilor, motivele de fapt, temeiul de drept, numele și semnătura conducătorului autorității emitente, ștampila autorității emitente, posibilitatea de a fi contestat, termenul de depunere a contestației și autoritatea la care se depune contestația, mențiuni privind punctul de vedere al debitorului și poziția exprimată de structura de control competentă, ca urmare a aplicării prevederilor alin. (14) și (15).

(22) Creanțele bugetare stabilite în euro se înscriu în titlurile de creanță și în lei, utilizându-se cursul de referință comunicat de Banca Națională a României, valabil la data întocmirii titlului de creanță.

(23) Termenul maxim de efectuare a verificării și de emitere a proceselor-verbale de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare este de 90 de zile de la data finalizării activității de organizare a verificării, cu excepțiile prevăzute la alin. (25) și (26).

(24) În cazul în care activitatea de verificare vizează mai mulți beneficiari și/sau întreaga perioadă în care, potrivit prezentei ordonanțe de urgență, pot fi luate măsuri de recuperare a creanțelor, precum și în cazuri justificate în care - în scopul verificării - este necesară colaborarea cu alte instituții, termenul de finalizare a activității de verificare prevăzut la alin. (23) poate fi prelungit în mod corespunzător, dar nu mai mult de 90 de zile.

(25) Organizarea și efectuarea verificărilor necesare stabilirii creanței bugetare rezultate din nereguli și emiterii procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare se efectuează în termen de maximum 60 de zile de la data comunicării de către DLAF a actului de control emis în conformitate cu normele și procedurile proprii, respectiv de la data primirii raportului de inspecție emis de OLAF.

(26) Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare se emite în termen de 60 de zile de la data comunicării documentelor de constatare emise de Autoritatea de Audit, conform regulamentului prevăzut la art. 24.

(27) Activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare poate fi suspendată în cazul în care executarea actului administrativ în baza căruia se exercită a fost suspendată în condițiile prevăzute de lege.

(28) Titlul de creanță poate fi anulat de către autoritatea emitentă, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

Alin. (28) al art. 21 a fost modificat de pct. 14 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

(29) Anularea titlului de creanță atrage anularea actelor subsecvente, în mod corespunzător.

Alin. (29) al art. 21 a fost modificat de pct. 14 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

Articolul 22

În cazul sesizărilor, în termen de 7 zile calendaristice de la finalizarea verificării, structura de control prevăzută la art. 20 are obligația informării persoanei care a depus sesizarea asupra rezultatului acesteia.

Articolul 23

În cazul constatării unor nereguli care prezintă indicii privind posibile fraude, structurile de control prevăzute la art. 20 au obligația să sesizeze de îndată DLAF și să continue activitatea de verificare și întocmire a procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, precum și de recuperare a creanțelor bugetare conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, independent de desfășurarea cercetării penale, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 8 alin. (2).

Art. 23 a fost modificat de pct. 7 al art. XV din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 26 din 6 iunie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 392 din 12 iunie 2012.

Articolul 24

Etapele privind elaborarea rapoartelor de audit, procedura contradictorie și implementarea recomandărilor formulate de Autoritatea de Audit se desfășoară conform regulamentului care se aprobă de Plenul Curții de

Conturi, în condițiile art. 11 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările ulterioare.

Articolul 25

(1) În situația în care structurile de control prevăzute la art. 20 constată nereguli de sistem sau deficiențe ale sistemelor de management și control potențial generatoare de nereguli cu caracter sistemic care au implicații de ordin financiar, acestea au obligația întocmirii de procese-verbale de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, individualizate la nivel de beneficiar și operațiune, după reverificarea fiecărui caz dintre cele care este posibil să fi fost afectate de această neregulă, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 21.

(2) Termenul maxim de efectuare a activităților prevăzute la alin. (1) este de 90 de zile de la data finalizării activității de organizare a reverificării.

(3) În cazuri justificate, termenul de finalizare a activității de reverificare prevăzut la alin. (2) poate fi prelungit în mod corespunzător, dar nu mai mult de 90 de zile.

Articolul 26

Cu excepția cazurilor în care regulile stabilite de donatorul public internațional prevăd altfel, autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene va proceda la întocmirea de procese-verbale de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare prin aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 20 și 21, în cazul în care:

a) pe parcursul perioadei de monitorizare, constată că proiectul nu respectă cerințele de durabilitate/sustenabilitate prevăzute de reglementările aplicabile;

b) la finalul perioadei de monitorizare, constată că indicatorii/obiectivele proiectelor finanțate din fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora nu au fost realizați/realizate integral sau au fost realizați/realizate parțial.

Art. 26 a fost modificat de pct. 11 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Articolul 27

(1) În cazul în care se constată nereguli determinate de abaterile prevăzute în anexă, în aplicarea de către beneficiari a prevederilor privind procedurile de achiziție, în raport fie cu reglementările naționale în vigoare în domeniul achizițiilor publice, fie cu reglementările comunitare aferente programelor cărora le sunt aplicabile alte prevederi decât cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, fie cu procedurile specifice/instrucțiunile de achiziții aplicabile beneficiarilor privați, se emit note de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 20 și 21.

(2) Valoarea creanței bugetare se determină prin aplicarea de corecții financiare ale căror rate sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(3) Pentru neregulile rezultate din abateri de la aplicarea prevederilor privind procedurile de achiziție, care nu au niciun impact financiar, nu se aplică corecții financiare. Situațiile care pot fi constatate ca fiind fără impact financiar sunt prevăzute în normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

(4) În cazul în care, pentru aceeași procedură de achiziție sau pentru același contract, se constată mai multe nereguli, ratele de corecție financiară nu se cumulează, fiind aplicabilă exclusiv rata cea mai mare a corecției financiare.

(5) Pentru alte abateri care nu sunt definite în anexă, autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene aplică corecții financiare, în concordanță cu principiul proporționalității sau, acolo unde este posibil, prin analogie cu abaterile identificate în anexă.

Art. 27 a fost modificat de pct. 3 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 47 din 26 iunie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 480 din 28 iunie 2014.

Articolul 28

(1) Până la emiterea notei de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare, ca măsură tranzitorie, autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene poate plăti/rambursa beneficiarilor sumele solicitate, potrivit prevederilor art. 6 alin. (3).

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1), autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene aplică, în

mod preventiv, reducerea procentuală maximă aferentă abaterii în aplicarea reglementărilor privind achizițiile, stabilită, potrivit prevederilor anexei.

(3) Regularizarea sumelor reținute potrivit prevederilor alin. (2) se face ulterior emiterii notei de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare, cu aplicarea prevederilor art. 38.

Art. 28 a fost modificat de pct. 13 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Articolul 29

În cazul în care un beneficiar de fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora semnalează - ca urmare a activității proprii de management și control - o neregulă în gestiunea propriului său proiect, acesta are obligația raportării ei, în termen de 5 zile lucrătoare de la data identificării neregulii respective, către autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene cu care a încheiat/emis contractul/acordul/decizia/ordinul de finanțare, indiferent dacă cheltuiala solicitată la plată i-a fost sau nu rambursată.

Articolul 30

Neregulile semnalate de beneficiar se investighează de către structurile de control prevăzute la art. 20, cu aplicarea prevederilor art. 21.

Articolul 31

(1) Activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare poate fi reluată de aceeași sau altă structură de control prevăzută la art. 20 dacă, până la data împlinirii termenului de prescripție, apar alte date suplimentare necunoscute la data efectuării verificărilor sau apar erori de calcul care influențează rezultatele acestora.

(2) În condițiile alin. (1) se poate emite un nou proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare pentru eventuale diferențe necesare până la acoperirea integrală a prejudiciului.

Articolul 32

În stabilirea cuantumului creanțelor bugetare se iau în considerare sumele plătite necuvenit de către:

- a) autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene sau structuri cu funcții de plată care acționează în numele acestora;
- b) organismele de implementare pentru măsurile din domeniul transporturilor ale programului ex-ISPA;
- c) beneficiarii proiectelor finanțate în sistem centralizat de Comisia Europeană din fonduri europene și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora ca urmare a săvârșirii unor nereguli, inclusiv accesoriile, respectiv dobânda, costurile bancare, diferențele nefavorabile de curs valutar, precum și alte sume stabilite de lege în sarcina debitorului.

Articolul 33

(1) Obiectul activității de stabilire a creanțelor bugetare îl constituie individualizarea obligației de plată sub forma unui titlu de creanță și a persoanelor fizice sau juridice debitoare, ca urmare a nerespectării legalității, conformității și regularității obținerii și utilizării fondurilor europene și a fondurilor publice naționale aferente acestora.

(2) Persoanele fizice pot fi individualizate ca debitoare numai în situația în care au calitatea de beneficiar de fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora.

(3) Autoritatea emitentă a titlului de creanță are obligația să verifice faptul că informațiile privind debitorul sunt corecte și să se asigure că respectiva creanță bugetară:

- a) este certă și nu este condiționată;
- b) este în sumă fixă, exprimată în lei sau în moneda stabilită în acordul/contractul/decizia/ordinul de finanțare;
- c) este exigibilă la data emiterii procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare.

Articolul 34

(1) Creanțele bugetare rezultate din nereguli, inclusiv accesoriile datorate conform contractelor sau altor angajamente legale prin care se utilizează fondurile europene și fondurile publice naționale aferente acestora, înscrise în titlul de creanță prevăzut la art. 21 alin. (20), se stabilesc în lei sau în moneda utilizată pentru efectuarea plăților în cadrul contractului, acordului, deciziei sau ordinului de finanțare, cu specificarea echivalentului în lei, utilizându-se cursul de referință comunicat de Banca Națională a României, valabil la data

întocmirii titlului de creanță.

(2) Titlul de creanță se comunică debitorului în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii.

(3) Împotriva titlului de creanță debitorul poate formula contestație în condițiile și termenele stabilite de prezenta ordonanță de urgență.

(4) Structurile de control prevăzute la art. 20, care sunt organizate în afara autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene, au obligația transmiterii titlurilor de creanță pe care le-au emis autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene care gestionează programul pentru care s-a emis acest titlu, în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la data emiterii acestuia.

Articolul 35

Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația de a înscrie în Registrul debitorilor titlul de creanță rezultată din nereguli, în 3 zile lucrătoare de la data emiterii acestuia, respectiv de la data primirii acestuia, în cazul în care nu este emis de structura de control care funcționează în cadrul autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

Articolul 36

Prin derogare de la dispozițiile art. 36 și art. 86 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare, în termen de 15 zile de la data luării la cunoștință a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus deschiderea procedurii de insolvență a unui beneficiar, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene sunt obligate să demareze activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare prevăzută de prezenta ordonanță de urgență pentru sumele acordate în cadrul contractului/acordului/deciziei de finanțare din fonduri europene și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora.

Articolul 37

Conducerea autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene are obligația să monitorizeze trimestrial toate cazurile de nereguli și să dispună măsurile care se impun pentru îmbunătățirea sistemelor de management și control financiar, în scopul prevenirii reapariției în viitor a acestora.

Capitolul IV Modalități de stingere a creanțelor rezultate din nereguli

Articolul 38

Stingerea creanțelor bugetare rezultate din nereguli se realizează prin:

- a) încasare;
- b) deducere din plățile/rambursările următoare;
- c) executarea garanțiilor bancare depuse de debitor în aplicarea prevederilor contractului/acordului de finanțare în cadrul căruia a fost emis titlul de creanță;
- d) compensare, conform Ordonanței Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- e) executare silită, conform Ordonanței Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- f) anulare;
- g) prescripție;
- h) alte modalități prevăzute de lege.

Articolul 39

Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene sunt responsabile pentru urmărirea stingerii creanțelor bugetare rezultate din nereguli.

Articolul 40

(1) În cazul în care creanțele bugetare rezultate din nereguli nu pot fi recuperate prin încasare, deducere din plăți/rambursări următoare și/sau executarea garanțiilor bancare, prevăzute la art. 38 lit. a)-c), autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene transmit titlurile executorii prevăzute la art. 43, împreună cu dovada comunicării acestora, organelor fiscale competente, care:

- a) duc la îndeplinire măsurile asigurătorii prevăzute la cap. VI din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dacă autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene dispun aceste măsuri; și

b) efectuează procedura de executare silită, precum și procedura de compensare pentru recuperarea sumelor plătite necuvenit din fondurile europene și/sau fondurile publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Alin. (1) al art. 40 a fost modificat de pct. 17 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul beneficiarilor publici prevăzuți la art. 5 alin. (1)-(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 362/2009, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 14 și 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2009 privind gestionarea fondurilor comunitare nerambursabile provenite din Fondul european de garantare agricolă, Fondul european agricol de dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și a fondurilor alocate de la bugetul de stat, privind gestionarea fondurilor nerambursabile alocate de la Comunitatea Europeană și a fondurilor alocate de la bugetul de stat aferente programului de colectare și gestionare a datelor necesare desfășurării politicii comune în domeniul pescuitului și a programului de control, inspecție și supraveghere în domeniul pescuitului și pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor SAPARD, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit, Fondul european de garantare agricolă, prin preluarea riscului de creditare de către fondurile de garantare, aprobată cu modificări prin Legea nr. 371/2009, cu modificările și completările ulterioare, recuperarea sumelor înscrise în titlurile de creanță devenite executorii se efectuează din conturile de venituri ale bugetelor în care a fost efectuată rambursarea cheltuielilor. Recuperarea sumelor, în vederea reîntregirii conturilor fondurilor europene, se efectuează pe baza unui referat întocmit de autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene care a efectuat rambursarea cheltuielilor, adresat unității Trezoreriei Statului la care sunt deschise conturile de venituri bugetare.

(3) Procedura de restituire a sumelor prevăzute la alin. (2) și modelul referatului de restituire se stabilesc prin norme metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

Articolul 41

(1) Recuperarea creanțelor bugetare rezultate din nereguli prin încasare se efectuează în conturile indicate în titlul de creanță, în moneda stabilită în contractul/acordul/decizia/ordinul de finanțare

(2) Recuperarea creanțelor bugetare prin deducerea din plățile/rambursările următoare pe care debitorul este îndreptățit să le primească se efectuează numai în cadrul aceluiași/aceleiași program/instrument financiar/fond/facilități, cu excepția cazurilor prevăzute de actele normative în vigoare care reglementează gestionarea fondurilor europene în cadrul programelor de finanțare a politicii agricole comune, precum și în alte cazuri în care există un acord scris al Comisiei Europene/donatorului public internațional.

(2¹) În cazul recuperării creanțelor bugetare rezultate din nereguli prin deducere din plățile/rambursările ulterioare pe care debitorul este îndreptățit să le primească, data stingerii creanței se consideră data la care beneficiarul a depus cererea de plată/rambursare de fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora, din care s-a efectuat deducerea respectivă.

Alin. (2¹) al art. 41 a fost modificat de pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 196 din 26 iunie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 3 iulie 2013, care introduce pct. 3² al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

(2²) Fac excepție de la prevederile alin. (21) creanțele bugetare rezultate din nereguli constatate în implementarea proiectelor finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 și prin politica agricolă comună, care se sting la data emiterii deciziei de plată/certificatului de plată aferent plății pe care beneficiarul este îndreptățit să o primească.

Alin. (2²) al art. 41 a fost introdus de pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 196 din 26 iunie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 3 iulie 2013, care introduce pct. 3³ al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

(3) Recuperarea creanțelor bugetare rezultate din nereguli prin executare silită, inclusiv prin compensare cu sume de restituit sau de rambursat de la bugetul de stat, se efectuează în lei, în conturile indicate de organele fiscale competente, urmând ca sumele rezultate din aceste recuperări să se vireze de îndată de către organele fiscale în conturile indicate în titlul de creanță sau comunicate de autoritățile prevăzute la art. 20.

Articolul 42

(1) Creanțele bugetare rezultate din nereguli sunt scadente la expirarea termenului de plată stabilit în titlul de creanță, respectiv în 30 de zile de la data comunicării titlului de creanță.

(2) Debitorul datorează, pentru neachitarea la termen a obligațiilor stabilite prin titlul de creanță, o dobândă care se calculează prin aplicarea ratei dobânzii datorate la soldul rămas de plată din contravaloarea în lei a creanței bugetare, din prima zi de după expirarea termenului de plată stabilit în conformitate cu prevederile alin. (1), până la data stingerii acesteia, cu excepția cazului în care normele Uniunii Europene sau ale donatorului public internațional prevăd altfel.

Alin. (2) al art. 42 a fost modificat de pct. 19 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

(3) În vederea încasării de la debitor a dobânzii prevăzute la alin. (2), autoritățile competente care au emis procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare, în aplicarea prevederilor art. 21, au obligația de a calcula cuantumul acesteia și de a emite un proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, care constituie titlu de creanță și care se comunică debitorului. Modelul procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

(4) Rata dobânzii datorate este rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României în vigoare la data întocmirii procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate.

(5) Sumele reprezentând dobânzi datorate pentru neachitarea la termen a obligațiilor prevăzute în titlul de creanță se fac venit la același buget în care se virează și creanța bugetară rezultată din nereguli.

(6) Creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate li se aplică toate prevederile aplicabile creanțelor bugetare rezultate din nereguli, cu excepția celor prevăzute la alin. (2), precum și a celor prevăzute la art. 21 alin. (14) și (15).

Alin. (6) al art. 42 a fost modificat de pct. 19 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

Articolul 43

Constituie titlu executoriu, după caz:

a) procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare, nota de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare și procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, de la data la care creanța bugetară este scadentă prin expirarea termenului de plată prevăzut în procesul-verbal, conform art. 141 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) hotărârea judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă.

Articolul 44

(1) Plătitor al creanțelor bugetare rezultate din nereguli și al dobânzii datorate este persoana juridică, entitatea sau asocieria fără personalitate juridică sau persoana fizică stabilită ca debitor prin titlul de creanță. Persoana fizică nu poate fi stabilită ca plătitor al creanțelor bugetare rezultate din nereguli decât în calitatea acesteia de beneficiar de fonduri europene și/sau de fonduri publice naționale aferente acestora.

(2) În cazul în care creanța bugetară rezultată din nereguli și dobânda datorată nu a fost achitată de către persoanele prevăzute la alin. (1), debitor devine persoana juridică sau fizică prevăzută la art. 25 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor alin. (1) privind persoana fizică.

Articolul 45

(1) Dreptul de a stabili creanța bugetară se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor datei de închidere a programului, comunicată oficial de către Comisia Europeană/donatorul public internațional prin emiterea declarației finale de închidere, cu excepția cazului în care normele Uniunii Europene sau ale donatorului public internațional prevăd un termen mai mare.

(2) Întreruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului de stabilire a creanței bugetare se realizează în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru întreruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului la acțiune potrivit dreptului comun.

(3) Întreruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului de stabilire a creanței bugetare pentru care normele comunitare prevăd un termen mai mare de 5 ani se realizează în cazurile și în condițiile stabilite de normele comunitare respective.

(4) În cazul în care existența creanței bugetare depinde de existența unei fapte penale, respectiv a unei fraude, și a fost sesizat/sesizată DLAF/Agenția Națională de Integritate - ANI, autoritățile competente prevăzute la art. 20 suspendă de drept emiterea titlului de creanță până la obținerea deciziei definitive a instanței privind caracterul penal sau nepenal al faptei incriminate și dispun aplicarea măsurilor asiguratorii prevăzute la art. 40 alin. (1), cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 8 alin. (2).

Alin. (4) al art. 45 a fost modificat de pct. 14 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Capitolul V Contestarea titlurilor de creanță emise pentru recuperarea sumelor plătite necuvenit ca urmare a unor nereguli

Secțiunea 1 Dispoziții generale

Articolul 46

- (1) Împotriva titlului de creanță se poate formula contestație în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.
- (2) Contestația este o cale administrativă de atac și nu înlătură dreptul la acțiune al celui care se consideră lezată în drepturile sale printr-un act administrativ, în condițiile legii.
- (3) Este îndreptățit la contestație debitorul, personal sau prin reprezentant legal.

Secțiunea a 2-a Soluționarea contestațiilor administrative împotriva titlurilor de creanță

Articolul 47

- (1) Contestația administrativă se formulează în scris, în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data comunicării titlului de creanță, și trebuie să conțină următoarele elemente:
  - a) datele de identificare a contestatarului;
  - b) obiectul contestației;
  - c) motivele de fapt și de drept;
  - d) dovezile pe care se întemeiază;
  - e) semnătura contestatarului sau a împuternicitului acestuia, precum și ștampila, în cazul persoanelor juridice.
- (2) Dovada calității de împuternicit al contestatarului, persoană fizică sau juridică, se face potrivit legii.
- (3) Obiectul contestației administrative îl constituie numai sumele și măsurile stabilite și înscrise în procesul-verbal de stabilire a creanței bugetare care reprezintă titlu de creanță.
- (4) Termenul prevăzut la alin. (1) este termen de decădere.
- (5) Contestația administrativă se depune la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță care este contestat și nu este supusă taxelor de timbru.

Articolul 48

- (1) În situația în care autoritatea publică emitentă a titlului de creanță în aplicarea prevederilor art. 21 constată că în contestație nu sunt cuprinse toate informațiile prevăzute la art. 47 alin. (2), va cere contestatarului ca, în termen de 5 zile de la înștiințarea prin care i se aduce la cunoștință această situație, să completeze contestația.
- (2) În cazul în care contestatarul nu se conformează obligației impuse la art. 47 alin. (2), contestația va fi respinsă fără a se proceda la analiza fondului.

Articolul 49

- (1) Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia.
- (2) Prin retragerea contestației, contestatarul nu pierde dreptul de a înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Articolul 50

- (1) Autoritatea publică emitentă a titlului de creanță în aplicarea prevederilor art. 21 se va pronunța prin decizie motivată cu privire la admiterea, în tot sau în parte, a contestației sau la respingerea ei, în termen de 30 de zile de la data înregistrării contestației sau a completării acesteia conform art. 48 alin. (1), după caz.
- (2) Autoritatea publică competentă cu soluționarea contestației poate suspenda, prin decizie motivată, procedura de soluționare atunci când:
  - a) structura de control care a efectuat activitatea de verificare prevăzută la art. 21 a sesizat organele în drept cu privire la existența indiciilor săvârșirii unei infracțiuni, a cărei constatare ar avea o influență hotărâtoare asupra

soluției ce urmează să fie dată în procedura administrativă;

b) soluționarea cauzei depinde în tot sau în parte de existența sau inexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți.

c) soluționarea cauzei depinde de reanalizarea cererii de plată și a tuturor documentelor ce au stat la baza emiterii titlului de creanță pentru beneficiarii persoane fizice sau juridice îndreptățite să primească, numai pe baza unei cereri de plată, subvenții ori ajutoare care sunt finanțate din fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora în cadrul politicii agricole comune și din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013.

Lit. c) a alin. (2) al art. 50 a fost introdusă de pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 196 din 26 iunie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 3 iulie 2013, care introduce pct. 3⁴ al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

(3) Procedura administrativă este reluată la încetarea motivului care a determinat suspendarea.

(4) În cazul admiterii contestației, se decide anularea titlului de creanță atacat și, după caz, emiterea unui nou titlu, care va avea în vedere strict considerentele deciziei.

(5) Prin soluționarea contestației nu se poate crea contestatarului o situație mai grea în propria sa cale de atac.

(6) Decizia autorității se va comunica debitorului în termen de 5 zile lucrătoare de la pronunțare.

(7) Introducerea contestației pe calea administrativă nu suspendă executarea titlului de creanță.

(8) Prevederile alin. (7) nu aduc atingere dreptului contestatarului sau al împuternicitului acestuia de a cere suspendarea executării titlului de creanță, în temeiul Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Instanța competentă poate suspenda executarea dacă se depune o cauțiune de până la 20% din cuantumul sumei contestate.

Articolul 51

(1) Decizia de soluționare a contestației este definitivă în sistemul căilor administrative de atac.

(2) Deciziile pronunțate în soluționarea contestațiilor pot fi atacate de către contestatar la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul VI

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene/donatorului public internațional

-----
Titlul Cap. VI a fost modificat de pct. 15 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Articolul 52

(1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene și autoritățile de certificare au obligația aplicării corecțiilor financiare, pe baza titlurilor de creanță emise de autoritățile competente prevăzute la art. 20.

(2) În cazul programelor finanțate din fonduri europene de postaderare acordate României, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația de a nu reutiliza sumele excluse de la finanțare, în conformitate cu prevederile alin. (1), pentru operațiunea sau operațiunile care a/au făcut obiectul corecției și, în cazul unei corecții financiare aplicate în urma unei nereguli sistemice, pentru operațiunile care intră sub incidența parțială ori totală a axei prioritare în care s-a produs neregula sistemică respectivă.

(3) În cazul programelor pentru care se aplică mecanismul deducerilor și care sunt finanțate din fonduri europene de preaderare acordate României, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația de a deduce temporar din următoarea declarație de cheltuieli sumele plătite și incluse în declarații de cheltuieli emise anterior, dacă aceste sume fac obiectul constatărilor cu implicații financiare din rapoartele finale ale Autorității de Audit, până la finalizarea procedurilor prevăzute la art. 21 alin. (1)-(16) sau, după caz, alin. (26).

(4) Obligația prevăzută la alin. (3) se aplică și autorităților de certificare referitor la declarațiile de cheltuieli emise către Comisia Europeană.

Articolul 53

(1) Constatărilor cu implicații financiare, care pot fi individualizate la nivel de proiect finanțat din fonduri

europene, din rapoartele de control/audit extern întocmite de reprezentanții Uniunii Europene/donatorului public internațional li se aplică prevederile art. 21 alin. (4).

Alin. (1) al art. 53 a fost modificat de pct. 4 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

(2) Poziția părții române în ceea ce privește acceptarea sau neacceptarea integrală ori parțială a constatărilor formulate în condițiile alin. (1) se stabilește de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, în baza actului de constatare sau a rezultatelor preliminare ale investigațiilor, cu informarea autorității de certificare, a Autorității de Audit și a Ministerului Fondurilor Europene.

Alin. (2) al art. 53 a fost modificat de pct. 3 al art. unic din LEGEA nr. 196 din 26 iunie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 3 iulie 2013, care modifică pct. 4 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

(3) Termenul de investigare a acestor constatări cu implicații financiare nu poate depăși 90 de zile.

(4) Rezultatul acestor investigații este prezentat reprezentanților Uniunii Europene/donatorului public internațional.

Articolul 54

În situația în care reprezentanții Uniunii Europene/donatorului public internațional, ca urmare a prezentării rezultatelor investigației, decid continuarea procedurii de aplicare a corecțiilor financiare, autoritățile naționale, prin reprezentanți mandatați ai autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene implicate în programul respectiv, ai autorității de certificare și, după caz, ai Autorității de Audit, participă la o audiere/conciliere cu reprezentanții Uniunii Europene/donatorului public internațional, dacă procedurile donatorului o prevăd.

Articolul 55

În situația în care, ca urmare a procedurii de audiere sau de conciliere, poziția autorităților române rămâne divergentă în raport cu cea a reprezentanților Uniunii Europene/donatorului public internațional, a căror decizie finală este aplicarea de corecții financiare României, Guvernul României poate decide, la inițiativa autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene, cu avizul autorităților de certificare și cu aprobarea ministrului finanțelor publice:

a) inițierea procedurii de contestare la instanțele stabilite prin acordurile cu Uniunea Europeană/donatorul public internațional a deciziei finale a reprezentanților Uniunii Europene/donatorului privind corecția financiară aplicată României; sau

b) neinițierea procedurii de contestare la instanțele stabilite prin acordurile cu Uniunea Europeană/donatorul public internațional și, în acest caz, acceptarea constatării, cu implicații financiare stabilite de reprezentanții Uniunii Europene/ donatorului public internațional, prin aplicarea decertificării definitive și/sau a deducerilor definitive, în condițiile prevăzute la art. 57¹ alin. (5).

Art. 55 a fost modificat de pct. 5 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

Articolul 56

Sumele necesare finanțării debitelor stabilite de reprezentanții Uniunii Europene/donatorul public internațional ca urmare a aplicării corecțiilor financiare se transferă în contul programului sau, după închiderea programului, direct în conturile Uniunii Europene/donatorului public internațional, în prima instanță de la bugetul de stat, conform prevederilor legale în vigoare.

Articolul 57

(1) În situația în care reprezentanții Uniunii Europene/donatorul public internațional decid/decide, ca urmare a concluziilor unui act de control/audit extern, suspendarea/întreruperea plăților pentru programul respectiv, din cauza constatării unor nereguli cu caracter sistemic sau a unor deficiențe ale sistemelor de management și control potențial generatoare de nereguli cu caracter sistemic, autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene are obligația întocmirii unui plan de măsuri în vederea soluționării neregulilor/deficiențelor semnalate, cu informarea prealabilă a autorității de certificare.

(2) În cazul specificat la alin. (1) al constatării unor nereguli de sistem sau a unor deficiențe ale sistemelor de management și control potențial generatoare de nereguli cu caracter sistemic, autoritățile prevăzute la art. 20

au în plus obligația de reverificare prevăzută la art. 25.

(3) Autoritatea de Audit întocmește un raport privind modul de implementare a măsurilor cuprinse în programul de măsuri și, după caz, asupra modului în care au fost realizate reverificările precizate la alin. (2), care este prezentat reprezentanților Uniunii Europene/donatorului public internațional.

Articolul 57¹

(1) La solicitarea scrisă a Uniunii Europene/donatorului public internațional, autoritățile române pot aplica decertificarea definitivă pentru sume care reprezintă creanțe bugetare constituite în aplicarea prevederilor ordonanței, înainte de recuperarea lor efectivă de la debitor.

(2) În cazul în care, ca urmare a unor rapoarte de control/audit extern în care sunt formulate constatări cu caracter de sistem, reprezentanții Uniunii Europene/donatorului public internațional propun aplicarea unor corecții financiare procentuale, aplicabile la nivel de program operațional/axă prioritară/domeniu major de intervenție/tip de fond/măsură/ beneficiar/organism intermediar, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene implicate au obligația analizării implicațiilor financiare ale acestor propuneri.

(3) În funcție de această analiză și, după caz, pentru evitarea situațiilor în care reprezentanții Uniunii Europene/donatorului public internațional ar putea decide aplicarea întreruperii, presuspendării sau suspendării plăților pentru programul respectiv, autoritățile române pot lua următoarele măsuri, cu caracter definitiv sau temporar:

a) decertificarea; și/sau

b) aplicarea de deduceri procentuale din declarațiile de cheltuieli.

(4) Autoritățile române pot decide luarea măsurilor prevăzute la alin. (3) și în cazul depășirii pragului de materialitate a erorilor înregistrate în sistem, reflectate în raportul anual de control al Autorității de Audit.

(5) În aplicarea prevederilor alin. (1)-(3) se aprobă, pentru fiecare caz în parte, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului care coordonează autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene și a Ministerului Finanțelor Publice și cu avizul Ministerului Fondurilor Europene, următoarele:

Partea introductivă a alin. (5) al art. 57¹ a fost modificată de pct. 4 al art. unic din LEGEA nr. 196 din 26 iunie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 3 iulie 2013, care modifică pct. 6 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

a) metodologia de calcul al sumelor pentru care se aplică decertificarea definitivă și/sau deducerea definitivă;

b) valoarea sumelor pentru care se aplică decertificarea definitivă;

c) valoarea procentului utilizat pentru stabilirea sumelor de decertificat definitiv și a deducerilor procentuale definitive.

(6) La inițiativa Uniunii Europene, a donatorului public internațional sau a autorităților române se poate efectua regularizarea financiară a măsurilor cu caracter temporar întreprinse în aplicarea prevederilor alin. (3).

Art. 57¹ a fost modificat de pct. 6 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

Articolul 57²

(1) Autoritatea de certificare din cadrul programelor finanțate din instrumente structurale, din fondurile aferente Instrumentului de asistență pentru preaderare și din Fondul European pentru Pescuit poate decertifica temporar, în baza informațiilor primite de la autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, sumele pentru care au fost formulate sesizări în condițiile prevăzute la art. 8 alin. (1), în cazul în care se dispune punerea în mișcare a acțiunii penale.

(2) Prin excepție de la prevederile art. 57¹ alin. (5), în cazul în care instanțele de judecată pronunță o hotărâre definitivă privind existența unei infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene/donatorului public internațional, autoritatea de certificare din cadrul programelor finanțate din instrumente structurale, din fondurile aferente Instrumentului de asistență pentru preaderare și din Fondul European pentru Pescuit are obligația decertificării definitive a sumelor care fac obiectul respectivei hotărâri.

Art. 57² a fost modificat de pct. 7 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

Articolul 57³

În vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene și în aplicarea reglementărilor comunitare, autoritatea de certificare din cadrul programelor finanțate din instrumente structurale, din fondurile aferente

Instrumentului de asistență pentru preaderare și din Fondul European pentru Pescuit poate aplica următoarele măsuri:

- a) amânarea certificării;
- b) întreruperea certificării;
- c) suspendarea certificării.

Art. 57³ a fost introdus de pct. 17 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Articolul 57⁴

(1) Autoritatea de certificare din cadrul programelor finanțate din instrumente structurale, din fondurile aferente Instrumentului de asistență pentru preaderare și din Fondul European pentru Pescuit aplică măsura amânării certificării pentru sumele care reprezintă constatări cu implicații financiare sau cu posibile implicații financiare, la nivelul stabilit în proiectul de raport/raportul final de audit/control/verificare la fața locului emis de Autoritatea de audit/Comisia Europeană/ Curtea Europeană de Conturi/Autoritatea de certificare, până la finalizarea procedurii contradictorii.

(2) Regularizarea sumelor pentru care s-a aplicat măsura amânării certificării se face ulterior, cu ocazia transmiterii primei declarații de cheltuieli Comisiei Europene, după finalizarea procedurii contradictorii.

Art. 57⁴ a fost introdus de pct. 17 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Articolul 57⁵

(1) Autoritatea de certificare din cadrul programelor finanțate din instrumente structurale, din fondurile aferente Instrumentului de asistență pentru preaderare și din Fondul European pentru Pescuit poate aplica măsura întreruperii certificării, astfel:

- a) de la data primirii unei declarații de cheltuieli insuficient documentate până la data la care sunt primite informațiile solicitate de Autoritatea de certificare, necesare pentru transmiterea declarațiilor de cheltuieli Comisiei Europene, pentru sumele incluse în declarația de cheltuieli, la nivel de axă prioritară/domeniu major de intervenție/tip de fond/măsură/ beneficiar/operațiune/organism intermediar;
- b) de la data emiterii proiectului de raport/raportului final de audit/control/verificare la fața locului până la data la care autoritatea care a formulat constatarea o consideră închisă și/sau până la finalizarea procedurii contradictorii, pentru valoarea integrală a declarației de cheltuieli transmise de autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene, la nivel de program/axă prioritară/domeniu major de intervenție/tip de fond/măsură/beneficiar/operațiune/organism intermediar, după caz, atunci când proiectul de raport/raportul final conține constatări privind deficiențe semnificative ale sistemelor de management și control;
- c) de la data primirii unui document scris din partea reprezentanților Uniunii Europene prin care sunt transmise informații privind posibilitatea existenței unei nereguli grave și/sau se solicită aplicarea unor măsuri de întrerupere a certificării cu caracter preventiv, până la data acceptării de către aceștia a rezultatului investigațiilor efectuate de autoritățile naționale, competente conform legii, pentru valoarea declarației de cheltuieli transmise de autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene, la nivel de program/axă prioritară/domeniu major de intervenție/tip de fond/măsură/beneficiar/operațiune/organism intermediar;
- d) de la data de la care Comisia Europeană aplică, în conformitate cu prevederile art. 91 din Regulamentul (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.260/1999, măsura întreruperii termenului de plată, până la data anunțului oficial privind ridicarea acestei măsuri.

(2) În funcție de motivele întreruperii și de potențialul impact asupra eligibilității cheltuielilor incluse într-o declarație de cheltuieli, autoritatea de certificare din cadrul programelor finanțate din instrumente structurale, din fondurile aferente Instrumentului de asistență pentru preaderare și din Fondul European pentru Pescuit poate returna, spre revizuire, declarația de cheltuieli autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

Art. 57⁵ a fost introdus de pct. 17 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Articolul 57⁶

(1) Autoritatea de certificare din cadrul programelor finanțate din instrumente structurale, din fondurile aferente Instrumentului de asistență pentru preaderare și din Fondul European pentru Pescuit poate aplica măsura suspendării certificării la nivel de program operațional/axă prioritară/domeniu major de intervenție/măsură/beneficiar/operațiune/organism intermediar și returnează declarațiile de cheltuieli autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene, în cazul în care:

- a) sistemele de management și control prezintă deficiențe grave, care sunt constatate de Autoritatea de audit/Autoritatea de certificare/Comisia Europeană și/sau de Curtea Europeană de Conturi în cadrul proiectelor de raport/rapoartelor finale de audit/control/verificări la fața locului și pentru care autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene nu au luat măsuri de corectare;
- b) autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene nu implementează recomandările cuprinse în rapoartele de verificare la fața locului întocmite de Autoritatea de certificare;
- c) Comisia Europeană aplică, în conformitate cu prevederile art. 92 din Regulamentul (CE) nr. 1.083/2006, măsura suspendării plăților.

(2) Autoritatea de certificare din cadrul programelor finanțate din instrumente structurale, din fondurile aferente Instrumentului de asistență pentru preaderare și din Fondul European pentru Pescuit ridică, în totalitate sau parțial, măsura suspendării certificării în condițiile în care a primit suficiente asigurări că au fost luate toate măsurile necesare pentru eliminarea deficiențelor prevăzute la alin. (1) lit. a) și b).

Art. 57⁶ a fost introdus de pct. 17 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

Capitolul VII Activitatea de raportare a neregulilor

Articolul 58

(1) În aplicarea prevederilor reglementărilor europene, România are obligația să raporteze către Comisia Europeană - OLAF toate cazurile de nereguli care au făcut obiectul unui act de constatare primară administrativă, în termenele și respectând pragurile și excepțiile prevăzute în regulamentele europene, respectiv în memorandumurile și acordurile de finanțare.

(2) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, sunt considerate acte de constatare primară administrativă:

- a) procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare emis de autoritățile competente prevăzute la art. 20 și documentul de constatare emis de Autoritatea de Audit în aplicarea prevederilor art. 24, care sunt și acte administrative în sensul Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- b) actul de control emis de DLAF și raportul de inspecție emis de OLAF.

(3) În aplicarea prevederilor acordurilor semnate cu alți donatori publici internaționali, România are obligația raportării tuturor cazurilor de nereguli în funcție de regulile specifice stabilite cu aceștia.

Articolul 59

(1) La nivel național, activitatea de raportare a neregulilor, prevăzută în legislația europeană, către Comisia Europeană este coordonată de către DLAF.

(2) Formatul, termenele și procedura aplicabilă la nivel național în materie de raportare se stabilesc, pentru fiecare instrument financiar, printr-un manual elaborat de DLAF în baza regulamentelor europene și a instrucțiunilor și procedurilor OLAF.

(3) În cazul celorlalți donatori publici internaționali, raportarea neregulilor la nivel național este reglementată prin acordurile de implementare a fondurilor care provin de la aceștia.

(4) În vederea îndeplinirii unor cerințe specifice de raportare, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene pot elabora - cu respectarea prevederilor manualului prevăzut la alin. (2) - instrucțiuni/proceduri proprii, care se aprobă prin ordin al ministrului coordonator.

Alin. (4) al art. 59 a fost introdus de pct. 20 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

Capitolul VII¹

Raportări financiare

Cap. VII¹ a fost introdus de pct. 8 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012,

publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

Articolul 59¹

Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene din cadrul programelor finanțate din instrumente structurale și din fondurile aferente Instrumentului de asistență pentru preaderare sunt obligate să transmită autorității de certificare din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, până la data de 10 a lunii curente pentru luna precedentă, informații corecte și complete cu privire la datele înregistrate în contabilitatea proprie referitoare la gestiunea financiară a fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, potrivit situațiilor de raportare stabilite în norme metodologice aprobate prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Art. 59¹ a fost introdus de pct. 8 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

Articolul 59²

Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene din cadrul programelor finanțate din fonduri aferente politicii agricole comune și politicii comune de pescuit transmit situațiile de raportare prevăzute la art. 59¹, până la data de 10 a lunii curente pentru luna precedentă, Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Art. 59² a fost introdus de pct. 8 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

Articolul 59³

Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene aferente programelor finanțate în cadrul obiectivului «Cooperare teritorială europeană» al politicii de coeziune, altele decât programele prevăzute la art. 59¹, întocmesc și transmit situațiile de raportare prevăzute la art. 59¹, până la data de 10 a lunii curente pentru luna precedentă, Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Art. 59³ a fost modificat de pct. 5 al art. unic din LEGEA nr. 196 din 26 iunie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 399 din 3 iulie 2013, care modifică pct. 8 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

Articolul 59⁴

Prin situațiile de raportare se transmit și datele lunare referitoare la disponibilul din conturile deschise la bănci comerciale și la Trezoreria Statului ale autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene, justificate pe baza extraselor de cont.

Art. 59⁴ a fost introdus de pct. 8 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

Articolul 59⁵

Autoritatea de certificare din cadrul Ministerului Finanțelor Publice/Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului căreia i s-au transmis situațiile de raportare prevăzute la art. 59¹ și 59³ confirmă autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene corectitudinea informațiilor cu privire la datele cuprinse în aceste situații în raport cu datele înregistrate în contabilitatea proprie și centralizează datele primite, pe care le înaintează Ministerului Finanțelor Publice, până la data de 20 a lunii curente pentru luna precedentă. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale confirmă corectitudinea informațiilor cu privire la datele din situațiile de raportare prevăzute la art. 59² în raport cu datele înregistrate în contabilitatea proprie și centralizează datele primite, pe care le înaintează Ministerului Finanțelor Publice, până la data de 20 a lunii curente pentru luna precedentă.

Art. 59⁵ a fost introdus de pct. 8 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

Articolul 59⁶

Norme metodologice prevăzute la art. 59¹ cuprind modul de elaborare și de prezentare a informațiilor și situațiilor de raportare prevăzute la art. 59¹-59⁵.

Art. 59⁶ a fost introdus de pct. 8 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

Capitolul VIII Abateri și sancțiuni

Articolul 60

(1) Constituie abateri de la aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență următoarele fapte:

- a) neînregistrarea de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene a tuturor constatărilor cu implicații financiare sau cu posibile implicații financiare din actele de control/audit întocmite de reprezentanții Uniunii Europene/donatorului public internațional, a celor din actele de control emise de DLAF, a celor din rapoartele de audit emise de Autoritatea de Audit/structurile de audit intern și a celor din rapoartele de verificare emise de autoritatea de certificare, precum și a tuturor sesizărilor validate sau respinse;
- b) netransmiterea de către autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene, în termenul prevăzut în prezenta ordonanță de urgență, a tuturor constatărilor cu implicații financiare sau cu posibile implicații financiare din actele de control/audit întocmite de reprezentanții Uniunii Europene/donatorului public internațional, a celor din actele de control emise de DLAF, a celor din rapoartele de audit emise de Autoritatea de Audit/structurile de audit intern și a celor din rapoartele de verificare emise de autoritatea de certificare, precum și a sesizărilor către structura de control organizată în cadrul instituției publice în care funcționează autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene;
- c) neorganizarea de către managementul structurii de control din cadrul instituției publice în care funcționează autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene, la termenul prevăzut în prezenta ordonanță de urgență, a investigațiilor ca urmare a luării la cunoștință a apariției unor posibile nereguli și/sau neemiterea actului de control ca urmare a respectivelor investigații;
- d) neemiterea procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, în termenul prevăzut în prezenta ordonanță de urgență;
- e) netransmiterea procesului-verbal de stabilire a creanței bugetare de către structurile prevăzute la art. 20 către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, în vederea declanșării procedurilor de stingere a creanțelor bugetare;
- f) nerespectarea termenelor de raportare prevăzute în procedura aplicabilă la nivel național stabilită prin manualul prevăzut la art. 59 alin. (2);
- g) netransmiterea de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene și de către structurile de control organizate în cadrul instituției publice în care funcționează autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene la DLAF a cazurilor care prezintă indicii de fraudă;
- h) netransmiterea de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene a datelor, documentelor și informațiilor necesare procesului de audit solicitate de Autoritatea de Audit;
- i) neînregistrarea de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene a debitelor în Registrul debitorilor;
- j) neurmărirea de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene a încasării debitelor rezultate din nereguli.
- k) netransmiterea, în termenele prevăzute la art. 59¹-59⁵, de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene și de către autoritățile de certificare a informațiilor și situațiilor financiare prevăzute la art. 59¹-59⁵.

Lit. k) a alin. (1) al art. 60 a fost introdusă de pct. 9 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 75 din 27 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 806 din 30 noiembrie 2012.

(2) Se consideră circumstanță agravantă a abaterii menționate la alin. (1) lit. c) situația în care constatările cu implicații financiare sau cu posibile implicații financiare sunt incluse în:

- a) rapoartele de audit extern ale Autorității de Audit/ale altor auditori externi, actele de control elaborate de DLAF;
- b) rapoartele misiunilor de verificare la fața locului efectuate de autorități de management privind activitatea organismelor intermediare, în condițiile în care activitatea de autorizare a plăților a fost delegată la nivelul organismelor intermediare sau de autoritățile de certificare;
- c) rapoartele de audit intern ale departamentelor de audit intern din cadrul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene sau din cadrul instituției în care acestea funcționează;
- d) rapoartele de audit extern realizate de reprezentanți ai Comisiei Europene, ai Curții Europene de Conturi sau

ai altor donatori publici internaționali, precum și rapoartele de inspecție emise de OLAF;

e) rapoartele de verificare la fața locului realizate de autoritățile de certificare.

(3) Abaterile prevăzute la alin. (1) se constată de autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, Autoritatea de Audit și de către structura de specialitate din Ministerul Finanțelor Publice.

(3¹) În aplicarea prevederilor alin. (3), structura de specialitate din Ministerul Finanțelor Publice elaborează un raport de constatare a abaterilor, distinct de titlul de creanță elaborat în aplicarea prevederilor art. 21, pe care îl transmite conducerii autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene și Autorității de audit.

Modelul raportului de constatare a abaterilor se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Alin. (3¹) al art. 60 a fost introdus de pct. 18 al art. I din ORDONANȚA nr. 22 din 23 august 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 621 din 29 august 2012.

(4) Ca urmare a constatării abaterilor prevăzute la alin. (1), autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene sunt obligate să întreprindă acțiunile necesare pentru înlăturarea cauzelor acestor abateri și să aibă în vedere constatările la evaluarea activității personalului care se realizează în aplicarea prevederilor art. 2 alin.

(2) din Legea nr. 490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 60¹

Pe perioada cât își desfășoară activitatea, persoanele care ocupă sau au ocupat funcții de demnitate publică, înalții funcționari publici care coordonează departamente, care au atribuții în domeniul managementului, controlului și/sau auditului fondurilor europene și/sau al fondurilor publice naționale aferente acestora, funcționari publici cu regim special, funcționarii publici și personalul contractual din cadrul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene, organismelor intermediare, structurilor de control, în situația în care acestea sunt organizate în afara autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene și, respectiv, în cadrul autorităților de certificare, Autorității de audit și DLAF, atât la nivel central, cât și la nivel teritorial, răspund civil sau penal, după caz, numai dacă instanțele judecătorești constată îndeplinirea ori omisiunea îndeplinirii de către acestea, cu vinovăție, constând în culpă gravă sau gravă neglijență, a oricărui act ori fapt în legătură cu exercitarea, în condițiile legii, a atribuțiilor ce le revin.

Art. 60¹ a fost introdus de pct. 21 al art. unic din LEGEA nr. 142 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 501 din 20 iulie 2012.

Capitolul IX Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 61

Normele metodologice de aplicare a prevederilor acestei ordonanțe de urgență se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 62

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, ministerele coordonatoare sau ministerele în cadrul cărora funcționează autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene și Ministerul Finanțelor Publice au obligația organizării/reorganizării structurilor de control care să asigure exercitarea atribuțiilor ce le revin în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență.

Articolul 63

Prevederile secțiunii a 2-a a cap. II se vor aplica contractelor/acordurilor/deciziilor/ordinelor de finanțare încheiate după intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență

Articolul 64

La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă Ordonanța Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 622 din 30 august 2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 529/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 65

Orice referire în actele normative existente la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență la Ordonanța Guvernului nr. 79/2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 529/2003, cu modificările și completările ulterioare, și orice trimitere la actul normativ menționat se vor considera ca referire/trimitere la prezenta ordonanță de urgență și/sau la secțiunile corespunzătoare din prezenta ordonanță de urgență, după caz.

Articolul 66*)

Activitățile de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare care sunt în desfășurare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se finalizează și se valorifică cu aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 79/2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 529/2003, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor publice,

Gheorghe Ialomițianu

București, 29 iunie 2011.

Nr. 66.

Anexă

Abateri de la respectarea normelor în materie de achiziții pentru care se aplică reduceri procentuale/corecții financiare

Partea 1 Achiziții publice

A) Contracte a căror valoare este egală sau mai mare decât plafonul/pragul stabilit în legislația națională privind achizițiile publice pentru care există obligația publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

ANUNȚUL DE PARTICIPARE ȘI DOCUMENTAȚIA DE ATRIBUIRE

Nr.	Tipul de abatere/neregulă constatată
crt.	
1.	Nepublicarea unui anunț de participare
2.	Divizarea artificială a contractelor de lucrări/produse/servicii
3.	Nerespectarea (de către autoritatea contractantă) a termenului-limită
	de depunere a ofertelor sau a datei de primire a candidaturilor (din
	partea potențialilor ofertanți)
4.	Potențialii ofertanți/candidați au la dispoziție un termen prea scurt
	pentru obținerea documentației de atribuire.
5.	Nepublicarea prin erată a prelungirii termenelor de depunere a
	ofertelor sau a prelungirii termenului de primire a candidaturilor
6.	Cazul în care nu se justifică atribuirea unui contract prin procedura
	de negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare
7.	În cazul în care se organizează o procedură de atribuire în domeniul
	apărării sau al securității naționale pentru care se aplică prevederile
	Directivei 2009/81/CE/legislației naționale și nu este elaborată o
	justificare adecvată pentru nepublicarea unui anunț de participare

8.   În anunțul de participare și/sau în documentația de atribuire nu sunt   menționate criteriile de selecție și/sau criteriile de atribuire, după   caz.
9.   Prin anunțul de participare sau prin documentația de atribuire sunt   stabilite criterii de selecție/atribuire ilegale și/sau   discriminatorii.
10.   Criteriile de selecție nu sunt nici în legătură și/sau nu sunt   proporționale cu obiectul contractului.
11.   Specificații tehnice discriminatorii
12.   Definierea insuficientă a obiectului contractului

EVALUAREA OFERTELOR

Nr.   Tipul de abatere/neregulă constatată   crt.
1.   Modificarea criteriilor de selecție după deschiderea ofertelor,   determinând selectarea incorectă a unui participant
2.   Modificarea criteriilor de selecție după deschiderea ofertelor,   determinând respingerea incorectă a unui participant
3.   Evaluarea ofertelor pe baza unor criterii de selecție sau atribuire   ilegale
4.   În timpul evaluării nu sunt respectate principiile transparenței și al   tratamentului egal
5.   Modificarea unei oferte în cursul evaluării
6.   Negocierea în cursul procedurii de atribuire
7.   Procedură de negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de   participare, în urma căreia condițiile enunțate în anunțul de   participare sau în documentația de atribuire au fost modificate   substanțial
8.   Respingerea unei oferte cu preț neobișnuit de scăzut
9.   Conflictul de interese

IMPLEMENTAREA CONTRACTULUI

Nr.   Tipul de abatere/neregulă constatată   crt.
1.   Modificarea substanțială a contractului în raport cu anunțul de   participare sau cu documentația de atribuire
2.   Reducerea obiectului contractului
3.   Atribuirea de contracte de lucrări/servicii/bunuri suplimentare (dacă o

astfel de atribuire constituie o modificare substanțială a condițiilor
inițiale ale contractului, fără o procedură competitivă în cazul în
care nu au fost respectate următoarele condiții):
- o situație de urgență care rezultă dintr-un eveniment imprevizibil;
- o circumstanță neprevăzută în cazul lucrărilor, serviciilor sau
bunurilor suplimentare.
4.   Lucrări sau servicii suplimentare a căror valoare depășește limita
fixată de dispozițiile legale aplicabile

B) Contracte a căror valoare este sub plafonul/pragul stabilit, conform legislației în vigoare, pentru publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

În conformitate cu prevederile legislației europene și ale jurisprudenței Curții Europene de Justiție în cazul contractelor pentru care aplicarea directivelor din domeniul achizițiilor publice nu este obligatorie sau este parțial obligatorie și se constată abateri de la aplicarea prevederilor legislației naționale în domeniul achizițiilor publice, prevăzute la lit. A), autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurile de control aplică reduceri procentuale/corecții financiare.

Lit. B din Partea 1 din anexă a fost modificată de RECTIFICAREA nr. 47 din 26 iunie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 623 din 26 august 2014.

Partea a 2-a Contracte încheiate de beneficiarii privați

de fonduri europene, care nu au calitatea de autoritate contractantă conform legislației în vigoare, dar care au obligația respectării prevederilor unor ghiduri/instrucțiuni privind achizițiile, în situația în care acestea sunt parte integrantă din contractul/acordul/ordinul/decizia de finanțare sau a Ordinului ministrului afacerilor europene nr. 1.050/2012

Nr.   Tipul de abatere/neregulă constatată
crt.
1.   Nerespectarea cerințelor privind asigurarea unui grad adecvat de
publicitate și transparență
2.   Contracte de achiziții (acte adiționale) pentru bunuri, lucrări sau
servicii suplimentare, atribuite fără competiție adecvată, în absența
unei urgențe imperative rezultate din evenimente imprevizibile sau în
absența unor circumstanțe neprevăzute
3.   Aplicarea unor criterii de calificare și selecție și/sau a unor
criterii de atribuire (factori de evaluare) nelegale
4.   Încălcarea principiului tratamentului egal

Partea a 3-a Contracte încheiate de beneficiarii privați

de fonduri europene, care nu au calitatea de autoritate contractantă conform legislației în vigoare, dar care au obligația respectării prevederilor Ordinului ministrului fondurilor europene nr. 1.120/2013

Nr.   Tipul de abatere/neregulă constatată
crt.

1.   Nerespectarea cerințelor privind asigurarea unui grad adecvat de   publicitate și transparență la publicarea procedurii simplificate
2.   Nerespectarea cerințelor privind asigurarea unui grad adecvat de   publicitate și transparență la desemnarea câștigătorului
3.   Nerespectarea cerințelor privind asigurarea unei bune gestiuni   financiare cu aplicarea principiilor economicității, eficacității și   eficienței

-----
 Anexa a fost înlocuită cu anexa din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 47 din 26 iunie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 480 din 28 iunie 2014, conform art. II din același act normativ.

Resurse bibliografice

Legislație

1. OUG 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora
2. HG nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora
3. Legea nr. 61/2011 privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru lupta antifraudă
4. Hotărârea Guvernului nr. 738/2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Departamentului pentru lupta antifraudă
5. Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal, actualizată în 2014
6. Strategia Națională Anticorupție 2012 - 2015
7. Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, republicată
8. Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi
9. Legea nr. 176 din 1 septembrie 2010 - privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, modificată prin Legea nr. 116/2013
10. Legea privind organizarea judiciară nr. 304/2004
11. OUG nr. 2/2010 privind unele măsuri pentru organizarea și funcționarea aparatului de lucru al Guvernului și pentru modificarea unor acte normative.

Resurse online

12. Raportul anual al Comisiei Europene privind protejarea intereselor financiare ale UE – anul 2013:
http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-commission/2013/1_act_part1_en.pdf
13. Statistici Ministerul Fondurilor Europene: http://www.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/rezultate/std_abs/Anexa.1.31.mai.2015.cu.DLC.trimise.la.CE.si.plati.CE.pdf

14. Ghidul Solicitantului POSDRU 2007 – 2013: http://www.fonduri-ue.ro/posdru/images/downdocs/ghid_2011_cg_schita.pdf
15. Bursa - http://www.bursa.ro/teodorovici-putem-ajunge-in-toamna-cu-poscce-blocat-209648&s=fonduri_europene&articol=209648.html
16. Raportul Public pe anul 2013 al Curții de Conturi a României: http://media.hotnews.ro/media_server1/document-2015-02-12-19362134-0-raport-public-2013.pdf
17. Mediafax: <http://www.mediafax.ro/economic/teodorovici-corectiile-financiare-ale-romaniei-sunt-estimate-la-un-miliard-de-euro-14018452>
18. EpochTimes: <http://epochtimes-romania.com/news/premieru-ponta-valoarea-corectiilor-financiare-pentru-nereguli-si-abateri-se-ridica-la-600-milioane-euro---175767>